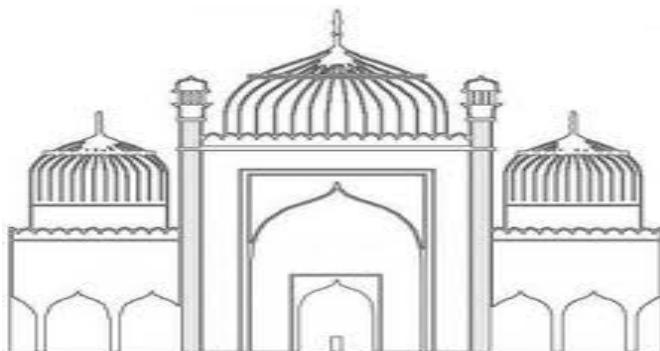

تَعَلَّمْ كِيفَ تُصَلِّي

Kpεlεm 1swόsέdι

بِلُغَةٍ (تِيمٍ) كِتُوكُولِي

إِعْدَادُ الدَّكْتُورُ : مُحَمَّد عَبْدُ النَّاصِرِ فُوفَانَا

ηmáarú: Dr. MOHAMED Abdu Násir Fofana

طُبِعَ عَلَى نَفَقَةِ فَاعِلِ الْخَيْرِ

Báamákí alehéri landú dé liidé yɔm rɔ

Bandarí fáala badan yam يوزع مجاناً ولا يُساع

المقدمة :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَنْ يُعْبَدَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ، خَلَقَ الْإِنْسَانَ فَهَدَاهُ، وَمَيَّزَهُ بِالْعُقْلِ عَنِ سَائِرِ الْخَلْقِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى عَبْدِهِ وَرَسُولِهِ الْمُبَعُوثِ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ، وَبَعْدُ:

فَأَضَعُ هَذَا التَّبْسيطَ بِلُغَةِ (تِيم) كِتُوكُولِي، فِي تَعْلِمِ كِيفِيَّةِ الصَّلَاةِ مَعَ صُورٍ إِرْشَادِيَّةٍ وِفْقَ السُّنَّةِ، وَمَا لَا تَصِحُّ الصَّلَاةُ إِلَّا بِهِ مِنْ طَهَارَةِ الْحَدِيثِ الْأَكْبَرِ وَالْأَصْغَرِ، وَمَا يَنْوِبُ عَنْهُمَا عِنْدَ تَعَذُّرِهِمَا (وَهُوَ التَّيِّمُ)، وَقَدْ أَضَفْتُ فِيهِ صِيَغَ الْأَذَانِ وَالْإِقَامَةِ، وَالْأَذْكَارِ بَعْدَ الصَّلَاةِ، ثُمَّ صَلَاةَ الْجُنَاحَةِ، وَشَرْحَ شُرُوطِ قَبْوِلِ الْعِبَادَاتِ مَعَ بَيَانِ مَكَانَةِ السُّنَّةِ فِي ذَلِكَ، ثُمَّ تَعْلِمُ قِرَاءَةَ بَعْضِ قِصَارِ السُّورِ وَتَرْجِمَةَ مَعَانِيهَا لِيَسْتَعِينَ الْمُصَلِّي بَعْدَ اللَّهِ بِهَا فِي صَلَاتِهِ، لِلْأَطْفَالِ الدَّارِسِينَ وَالْكِبَارِ مِنْ لَهُمْ حَاجَةٌ مَّا سَأَلُوا إِلَيْ ذَلِكَ، نَظَرًا لِلْجَهْلِ بِأَرْكَانِهَا وَوَاجِبَاتِهَا وَمُسْتَحْبَاتِهَا عِنْدَ كَثِيرٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ، وَأَنَّهَا عِمَادُ الدِّينِ وَقِوَامُهُ، وَهِيَ صِلَةُ تَرْبُطِ الْعَبْدِ بِإِيمَانِهِ بِرَبِّهِ، فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ .

وَقَدْ عَمِدْتُ فِيهِ عَلَى الْأَخْتِصارِ وَمَا هُوَ كِفَايَةٌ فِي مَعْرِفَةِ هَذَا الرُّكْنِ الْعَظِيمِ بَعْدَ الشَّهَادَتَيْنِ، عَلَّ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهِ الْمُسْلِمِينَ، وَهُوَ الْهَادِي إِلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ.

إعدادُ الفقير راجي عفو ربه

د. محمد عبد الناصر فوفانا

Nibátézi:

Sam ruŋe kék Iswó dembí, Wéení badanlaŋiy bɔwutá fáasé ıdé yaraqá lam wɔró, wáalá ırúv halíita ngé wáazízíy, bíka wɔɔdžízíy na láakári haliitawá ruŋe dá, séeđi na aláafiyacowu itala ıdé yom na ıdé Ketiri rɔ wéení wéediriy qóomí ınúñayı ıráa dé kunyom. bıbásı..

Manzí ɻmáadı sóocíndı tuna na tem kunum (kotokoli), Iswóséđi dé kpelém dá, tiyóozéena fotowá tı̄nwlí bıdé yáásí bısaaná Andebi (s.a.i.) dé sunna wulú dá, bılé gé wembí ıswóséđi tan lam deydey asée na bı nyazí: dacırıcırı lam, kpóo alwalá, sóo, halı nmú teymama, maađu bıdá qıđç yáadı dé yáásí na kabara kusí, na ažkár banlam ıswóséđi wɔró (tusubá lam), na ısıđú rɔ dé ıswóséđi kpelém, na mará wéená arɔ bammú bɔwutá ná dé yáazi, biyóoziná sunna dé qıđáare wulú bıdá, bılé bıwɔró qóogoná só kumuwá náare dé kalú yáásí na adé fasara, bılé qıđç ge ažkár banlam ıswóséđi wɔró ná dé fasara; qóomí ıswózérú ıbúzı, Iswó dé sunáa cáadı wɔró, ikpelém sıđé kalú bısunay ıswóséđi dá.

Máazí tıra kına biya kıfalá kpelenđá, na kuboná banlam bukáta qoningı bılé bıdá, bılémú; qóomí ıswóséđi dé tılasıwá tı̄gba qóolé lam, na wentí bcozólı tıdé lam ná dé ıráa qabata musí rɔ, bılé qıđç ge alwalá na sóo dá, ndasıná bılé ıswóséđi titıja dé tı̄gé naku aqjini dé zigo wemkí rɔ kızıñéná ná, tı̄nábilé wulé qoninde qındam yom (na ıdé ıimáni qoni tıja) na ıdúv, biiyele ná, wure wenkí maluwanní wen yelí ıswóséđi ná aqjini fey (wáabisı káfiri).

Máazınna tıra kına kıdá wembí bıgé ketereke bımóona, zigo kubongı kına kıdé tılıú dá, say kađándı lééní wɔró, naburu dé Ədadúv wanlamkı kífcozı qogóbiya maluwamba aqjini dá, ılé wanzıuzıku nibáwu deydeyngı rɔ.

Kedériya wanlam bukáta ıdúv dé cem:

Dr. Mohamed A. Násir Fofaná

أَهْمُّ الْمَرَاجِعِ :

- 1- صفة صلاة النبي صلى الله عليه وسلم (للشيخ / عبد العزيز الطريفي)
- 2- مختصر في فقه العبادات على مذهب الإمام مالك بن أنس (رحمه الله)
- 3- ذيل تفسير العشر الأخير
- 4- التمهيد لشرح كتاب التوحيد (للشيخ صالح بن عبد العزيز آل الشيخ)

Yáabısıdqéwá :

1- Andebei dέ ıswósédi dέ yáásí:

(Seyhu Abdul Aziiz Atthurayfi)

2- Ketereké bɔwutawá dέ fiqh dá, Imám Málíki Ibni Anas

- Iswó ıní ıgynyɔm - dέ nıbawu dá: (ηmáará: Coká wembá
báagılı alehéri tılıqa dá na qɔɔzıtı dıná dá - Iswó ıní bɔgynyɔm)

3- Anfáaniwá tivó kojodziya kedéziyanga dέ fasara.

4- Bodjitu Iswó sūnná Iriké dέ yáazıtı dέ tıra dá:

(Seyhu Swálihu Ibni Abdul Aziiz Áli Cheykh).

مُحتَوى الْكِتَابِ

1	- المقدمة:
7	- الطهارة:
8	- الماء الطهور :
18	- كيفية الوضوء: (تنبيه هام)
21	- أقسام الغسل :
24	- التيمم :
26	- مكانة الصلاة:
27	- الصلوات المكتوبة:
30 ، 28	- السنن الرواتب :
33	- صيغ الأذان والإقامة :
43	- صفة الصلاة :
45	- الأذكار بعد الصلاة المكتوبة:
54	- ضرورة إدراك بعض حروف العربية :
57	- الأذكار وشرح معانيها:
81	- صلاة الجنازة:
	- تعلم قراءة بعض قصار السور، وترجمة معانيها :
	- شرح شروط قبول العبادات:

Búigɔní tūra dá:

1- Nibátézí:	2
2- Đacúricíri lam :	
- Lím bùlam qacúricíri :	7
- Alwalá dέ yáásí : (Láakári bísúná bihiyá)	9
- Sóo dέ taríwá :	18
- Teymama :	22
3- Iswósédi :	
- Iswósédi dέ qidáre :	25
- Iswósédiwá báanjmáti tilasí :	26
- Sunnawá tivó fariilanwá:	27
- Yáadí na Kabara kusí dέ tombiya :	29 , 31
- Iswósédi dέ yáásí:	33
4- Ažkár lam (tusubá) iswósédi báanjmáati tilasí ná wɔró:	
- Tilasí ndulí harafimbiya nabere dέ yáadí:	43
- Ažkár lam na tídé fasara:	45
- Isidú rɔ Iswósédi :	54
5- Só kumuwa náare dέ kalí kpalem na adé kutolú kékézí tem dá:	57
6- Mará wéená arɔ bammuná bɔwutawá ná:	81

قالَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ

"مِفتَاحُ الصَّلَاةِ الطُّهُورُ"

وَتَحْرِيمُهَا التَّكْبِيرُ

وَتَحْلِيلُهَا التَّسْلِيمُ"

Séedı na aláafiyacowu itala tıra woodó:

ıswóséedı dέ kutuluku ge dacırıcıru lam.

Tıdέ súvdı ge: attakbiir, kılé gé (Alláhu Akbar)

Tıdέ líídı ge: attasliim,
kılé gé (Assalámu aleykum)

الطهارة

Đacırıcı Lam

الماء الطهور

Lum bùlam dacırıcıru

يُتوَضَّأُ بِماء طَهُورٍ ، وَهُوَ الْبَاقِي عَلَى أَصْلِ خَلْقَتِهِ، وَمِنْ يَسْعَيْهِ لَوْنَهُ أَوْ رَائِحَتُهُ أَوْ طَعْمُهُ ، وَيُكْرِهُ الْوُضُوءُ بِماءٍ بَارِدٍ أَوْ سَاخِنٍ ، وَالْمَاءُ الْقَلِيلُ يَنْجُسُ بِمُجَرَّدِ مُلْاقَاتِهِ بِالنَّجَاسَةِ ، إِلَّا إِذَا بَلَغَ قُلْتَنْيَنِ ، وَهُوَ (210 لتر تَقْرِيرًا) فَإِنَّهُ لَا يَنْجُسُ إِلَّا إِذَا تَعَيَّرَ لَوْنَهُ أَوْ رَائِحَتُهُ أَوْ طَعْمُهُ .

Banlam alwalá na lum kifembi bùlam dacırıcıru, bùlé gé wembí búwalí bídé halíta dέ cówure dá, bídé cówure teké na bisí naküri, yá fowti, yá qím.

Bedey alwalá lam na lungáanujá yá lelemá, fáasé a bùlé gé bídé cówure ké, nyazí káanujá dέ alwáti yá fifini dέ alwáti, sáti kùm bùlam lum ısaá yá bùlá kánujá, táalí fey balanabú alwalá.

Lum cikc rüne wanlam kenişa bigbadı bídé aŋmaŋmandı tekiná, bùlé gé ban yá sı: (najasa), amá a lum wɔɔqđ bítala (210 líta taká) bídán lam najasa (kenişa) fáasé ná bídé bisí kéedı, yá bídé fowti, yá bídé qím.

كِيفيَّةُ الْوُضُوءِ

Alwalá lam dέ yáásí

تَنْبِيهُ هَامٌ :

أَخِي الْمُسْلِمُ ، وَأَخْتِي الْمُسْلِمَةُ !

اعْتَدْلْ (اعْتَدِلِي) في اسْتِخْدَامِ ماءِ الْوُضُوءِ، وَخُذْ (خُذِي) مِنْهُ قَدْرَ ما يَكْفِيكَ (يَكْفِيكِ) مِنْ غَيْرِ إِسْرَافٍ، وَقَدْ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الْإِسْرَافِ فِي الْمَاءِ وَلَوْ كَانَ مِنْ أَجْلِ الْوُضُوءِ، بَلِ النَّهْيُ فِيهِ أَكْدُ ؛ لِأَنَّهُ عِبَادَةٌ ، وَالْأَقْتِدَاءُ بِسُنْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي ذَلِكَ واجِبٌ ، جَاءَ فِي حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرُو بْنِ الْعَاصِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ مَرَّ بِسَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَاصٍ وَهُوَ يَتَوَضَّأُ فَقَالَ : " مَا هَذَا السَّرْفُ يَا سَعْدُ؟ " قَالَ : أَفِي الْوُضُوءِ سَرْفٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ : " نَعَمْ وَإِنْ كُنْتَ عَلَى نَهْرٍ جَارٍ " [شعب الإيمان للبيهقي] ،

وَاعْلَمْ أَنَّ النَّهْيَ عَنِ الْإِسْرَافِ عَامٌ فِي كُلِّ شَيْءٍ ، مِنْ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى فِي النَّهْيِ

عَنِ الْإِسْرَافِ فِي الْأَكْلِ وَالشُّرْبِ، قَالَ تَعَالَى : ﴿يَبْغِيَّ إِدَمَ حُذُوا زِينَتُكُمْ عِنْدَكُلِّ

مَسَجِدٍ وَكُلُوا وَشَرِبُوا وَلَا تُشْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ [الأعراف: ٣١]

Láákári bísíná bihiyá:

Mogóbu maluwanní abálúv, na alúv !

Đókì lowlow alwalá dέ lúm laná dá, qú lúm yá tulúbí wembí dέ bündónya nlaná alwalá bideké na bídé yabuyabu lam, tóovonum Iswó dέ ketiri (s.a.i) wéebé lúm fɔrɔsí báaqdó alwalá gé sibalaná bí, halı má bídé fɔrɔsí bém alwalá dá cý qoni bikılı dóomí; alwalá kék bɔwutá gé, bıka Iswó dέ Ketiri (s.a.i) dέ sunna fúu bídá kék qóole ge, bıgɔnı Abdulláhi Ibni Āmrin Ibnil Āaswi dέ fáawí dá sı Tındú (s.a. i.) wáabaná Saăd Ibni Abi Waqqás jý bıka ıwe wanlam alwalá ngé wódøy sı: Lúm fɔrɔsí wenkí nbulé nyó Saăd ? ngé Saăd wódó sı: Fɔrɔsí we alwalá dá Nyó Iswó ketiri ? wódó sı: úı , báaqdó buwá kendim ná jý gé nyɔwε" (imáni dέ cokası, Bayhaqi dengı).

Bıka ndılí sı yabuyabu lam dέ bém wámu báwé, bídá gé Iswó dέ áaya wóögɔnı qí na nyó yabuyabu lam na bídé fɔrɔsí fáala dέ bém:
﴿ Mınyó Ádama dέ biya, izú mıdέ kusuuti kifendi tınlamí siriyá adé mígvurú sı ıseıswá yá mınlam tawáfi, bıka iđi inyó (lúm na wembí bıdeñdékı), amá bideké na yabuyabu lam na fɔrɔsí, Nyáaná Iswó ıdanjá yabuyabu landá ﴾ . (Al Aaráf : 31)

يَبْدُأُ الْوُضُوءُ بِالْتَّسْمِيَةِ ، وَإِذَا نَسِيَهَا صَحَّ الْوُضُوءُ .

إِنْ تَذَكَّرَ التَّسْمِيَةُ أَثْنَاءَ الْوُضُوءِ سَمَّى وَوَاصَّلَ الْوُضُوءَ .

يُسْتَحْبُّ غَسْلُ الْكَفَّيْنِ ثَلَاثًا ، وَيَتَأَكَّدُ بَعْدَ النَّوْمِ .

تُكْرُهُ الرِّيَادَةُ عَلَى ثَلَاثٍ فِي غَسْلِ أَعْضَاءِ الْوُضُوءِ .

tswózérú wambáazí alwalá lam na (Bismilláhi), a woɔzó kídé lam, alwalá cōq qeydey, a woɔdózı kırç bıka iwé alwalá lam dá, wanlam kı bıka bıdekké na ibısı ukabáazi alwalá.

Alwalá lam wambáazıná (Bismilláhi) ge, bıdekké na niiya ɳmatüre, qóomí niiya wáagusıná nya sı ılá alwalá, külé kívun zuluki nyowembiré dá.

Boozólı ndala lééní dé sám nabudóozo a sınlá alwalá, bıka bigé tılası ge nabudóozo dé sám , a ırúu wáagurú qom rɔ.

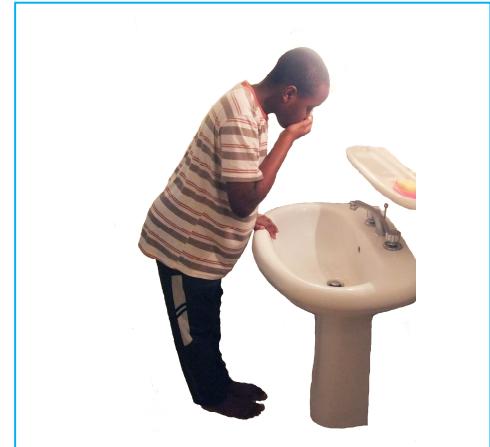
Bedey suurí nabudóozo rɔ alwalá dé toma rujé dé sám dá.

ثُمَّ يَتَمْضِمْضُ مَرَّةً وَاحِدَةً أَوْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ.

لَا بُدَّ مِنْ إِدَارَةِ الْمَاءِ فِي الْفَمِ عِنْدَ الْمَضْمَضَةِ.

لَا تُخْرِي الْمَضْمَضَةَ إِلَّا بِالْوَصْفِ الْمَذْكُورِ .

يُسْتَحْبُّ التَّسْوُكُ أَثْنَاءَ الْمَضْمَضَةِ.

Na ıcúvdı lım ınóo dá kuðvumbı
yá ılá bülé bıró nabudóozo.

Búlbózı nóo dá rıhe ımu lım,
qóole ge ıvara ımulıná lım ınóo dá rıhe.

Nóo dá lım cúvdı tan lam qeydey
halı búlaná yáásı wenkí báawulı qj ná.

Bcczólı nóo dá tıi sáti wenkí banjúvdı lım ná.

يُمْكِنَ يَسْتَنشِقُ مَرَّةً وَاحِدَةً أَوْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ، (صِفَتُهُ أَنْ يَجْذِبَ الْمَاءَ بِالنَّفَسِ لِخَيَاشِيمِهِ) ، يُسْتَحْبِطُ الْاسْتِنشَاقُ بِالْيَدِ الْيُمْنَى ، وَالْاسْتِشَارَ بِالْيُسْرَى ، وَيُسْتَحْبِطُ الْمُبَالَغَةُ فِي الْمَضْمَضَةِ وَالْاسْتِنشَاقِ لِغَيْرِ الصَّائِمِ .

Na inara lüm inibɔɔni dá kuqumbi, yá ilá bülé buró nabudóozo.

(bídé yáásí gé: ɪsóóri lüm na wéezí kpáadá bisú inibɔɔni dá)

Bɔɔzólí a sì inara lüm inarabí ndele kiqiiwu dá, bıka a sì umúibí umúuná núní níbúuwu.

Bıka bɔɔzólí nòò dá cùudí na lüm qabata, na lüm qabata narí níbɔɔni dá wéení iyávɔkééná ná jú.

يُمْ يَغْسِلُ وَجْهَهُ ، وَالْوَجْهُ : مِنَ الْأَذْنِ إِلَى الْأَذْنِ عَرْضًا، وَمِنْ مَنَابِتِ شَعْرِ الرَّأْسِ إِلَى الدُّفْنِ طولاً، يَحِبُّ تَخْلِيلُ الْلَّحْيَةِ غَيْرِ الْكَثِيفَةِ. يُسْتَحِبُّ تَخْلِيلُ الْلَّحْيَةِ إِذَا كَانَتْ كَثِيفَةً .

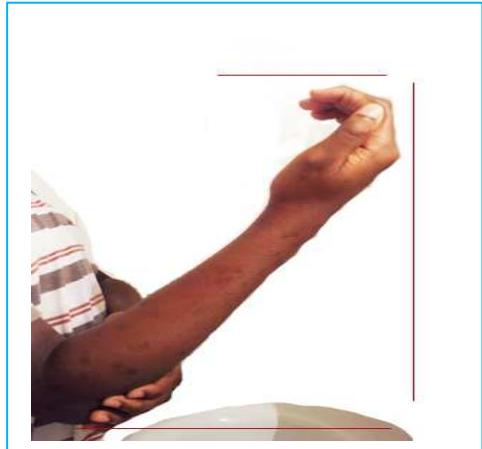

Na ısam wáazandá, bika ızandá gé: kpó nígbamú halı síulengi walázı dá, na kpó kujúu nyózı dé kađáa nyúre jó halı tendiyóo búzını dá.

Tandıwú dé kpéelí lum ısu kídá kék tilası ge a kígé kumúká, (qóomí qóole ge alwalá lum imu kırıñe).

Bcozólı tandıwú kúdqó ná dé kpéelí alwalá lam dá, (Cé ná bıdékék qóole ge alwalá lum imu kırıñe qóomí kídékçomını rı).

ثُمَّ يَعْسِلُ يَدِيهِ مِنْ أَطْرَافِ الْأَصَابِعِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ.
 يُسْتَحِبُ تَقْدِيمُ الْيَدِ الْيُمْنَى عَلَى الْيُسْرَى فِي الْعَسْلِ
 وَعَسْلِ الْكَفَّيْنِ هُنَا وَاجِبٌ، وَفِي بِدايَةِ الْوُضُوءِ
 مُسْتَحِبٌ، إِلَّا مَنْ نَهَضَ مِنْ تَوْمِهِ فَيَحِبُّ عَلَيْهِ.
 يُسْتَحِبُ تَخْلِيلُ الْأَصَابِعِ.

Na ısam inúzı lééni kpó niizimbiya kujunı halı
 ngukuması lééni.

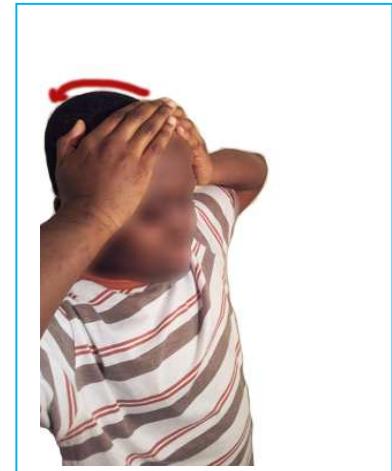
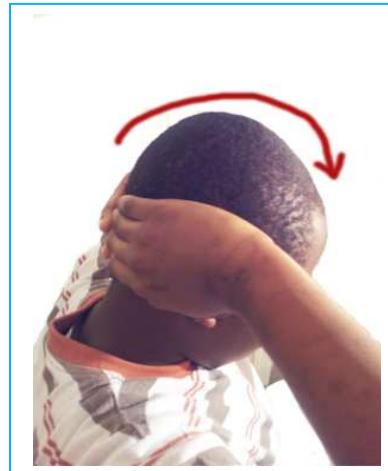
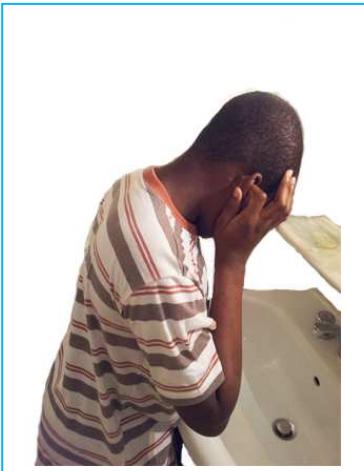
Bcozólı betéezı núni kiqiiwu sám, núni nıbıtwu rı.

Ndalá lééni sám cenjé kék dóole ge, bika alwalá dék kaqá ná,
 bcozólı bulé gék, fáasé wéení wáagurú qom rı ná, ulé ırı ge
 búigba tılası ısam wandalá lééni nabudóozo náanı ıbáazı
 alwalá lam.

Bcozólı niizimbiya kpéelí sátı kım.

يُمْسِحُ جَمِيعَ ظَاهِرِ رَأْسِهِ بِكَفَيهِ مِنْ مُقَدَّمِهِ إِلَى الْقَعْدِ ، ثُمَّ يَرْدُهُمَا لِلْمُقَدَّمِ .

يُدْخِلُ سَبَابَتَيْهِ فِي فَتْحَةِ أُذْنَيْهِ وَيُمْسِحُ ظَاهِرَهُمَا بِالْمَاءِ الَّذِي مَسَحَ بِهِ الرَّأْسِ .

Na ıfúzuná wandalá lééni uguyjúu ró, kpó kujúu nyózí dέ kaqáa

nyíure jó halı ndoloŋá dέ tı̄ja, na ıkabisuná ndalá lééni halı

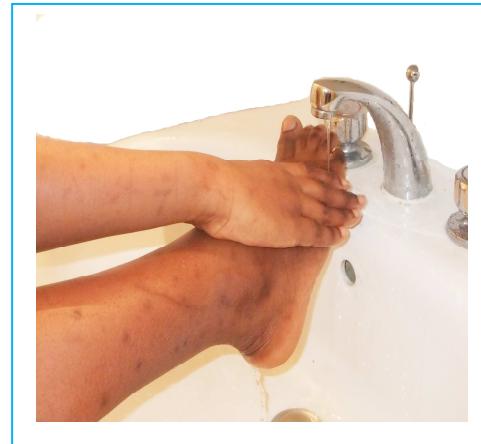
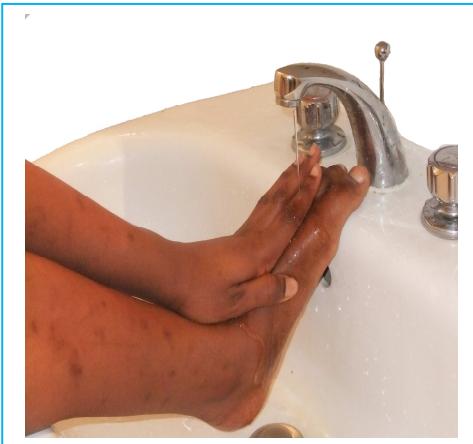
kujúu dέ kaqáa nyíure jó.

Na ıdu iniizimbiya korotingó dózi lééni inigbádoolini dá

bı̄ka ıfúzuná iniizimbiya abáalá (qéegí qadabını) lééni inigbamını

wɔró na lım wembí wáavízunabí uguyjúu ná.

يُمْ يَغْسِلُ قَدَمَيْهِ مَعَ كَعْبَيْهِ، وَيُسْتَحْبُّ تَقْدِيسُ الْيَمِينِ عَلَى الْيَسَارِ، وَدَلْكُهُمَا، وَيُسْتَحْبُّ تَخْلِيلُ أَصَابِعِ الْقَدَمَيْنِ، وَأَنْ يَتَبَرَّأَ لِغَسْلِ جَمِيعِ الْقَدَمِ، لِأَنَّهُ أَكْثَرُ مَا يَقْعُ فِيهِ تَرْكُ الْأَعْقَابِ .

Na ısam ınuvó léeni iyóoziná nuvóczá.

Boczólí betéezí nuvore kiqiiwu sám, nuvore nibíuwu ró, na adé tii sáti wenkí wanzamyé ná.

Boczólí nuvombiya dé kpéelí a banzáam nuvó.

Bíka alwalá landú ıdu ıláakári ısam ınuvó kazó, (qóomí nuvó ró ge kpélası dé yelí wócfá alwalá lam dá).

ما يُحِبُّ أَوْ يُشْتَرِطُ أَثْنَاءَ الْوُضُوءِ:

- التَّرْتِيبُ فِي الْوُضُوءِ بَيْنَ الْأَعْضَاءِ كَمَا جَاءَ فِي الشَّرْحِ ، وَالدَّلْكُ.
- الْمُولَاهُ بَيْنَ الْأَعْضَاءِ بِحِيثُ لَا يُؤَخِّرُ عَسْلُ عُصْبُو حَتَّى يَجِفَّ الْعَضْوُ الَّذِي قَبْلَهُ
- يُسَنُّ أَنْ يَقُولَ بَعْدَ الْوُضُوءِ: أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ، وَصَلَّاةُ رَكْعَتَيْنِ بَعْدَهُ.

Wembí búgba tilası lam a ıruú we alwalá dá :

Tídá ge: Fúu qama rɔ alwalá dέ tomá sám lıwtá, nyazí wembí alwalá lam dέ yáásıwulí wóogovú qama wulú dá, na adé tii.

Tomá dέ qama wɔró tuní gabáaqiyá sám dá , bideké ná tomde nadırı dέ wolosí halı dízandánde iwulı náaní na ısam silende.

Búlbózı Sunna dá a wéedé alwalá lam ıtó: Ach haqı (Ash haqı) anlá iláaha illalláhu waḥadžahú lá chariika (shariika) lahú, wa ach haqı (ash haqı) anna Muḥammadan Abduhú wa rasuuluhú, Allahumma ij ālni minattawwábiina wa ij ālni minal mutatwáhiriina. na raká natile lızı́ alwalá wɔró.

Sóo dέ taríwá

أَقْسَامُ الْغُسْلِ

Dóole:

Abáalúu na ıdeelú dέ yóozí wɔró.

Manii (abáliti) dέ lúu qom dá, yá na yáásí nakırı.

Káfirí dέ maluwandı súu.

Heyla dέ azimá lúdı, yá lurú.

Maluwannı dέ sím.

Mustahabbı (Bɔɔzólıbı)

Zumá dέ sóo, na iiqı léénı.

Wéení ızcoolé isú iħrám dá haji dέ lam yá umrá, azimá dέ tim heyla dέ tem wɔró.

Wéení wéeingili, yá kazaladédi wógbóyı a wáagurú.
ısıdqú dέ sóo.

الواجِبُ:

بَعْدَ الْجِمَاعِ

نُزُولُ الْمَنَيِّ حَالَةُ النَّوْمِ وَغَيْرِهِ

إِسْلَامُ الْكَافِرِ

خُروجُ دَمِ الْحَيْضِ، أَوِ النَّفَاسِ

مَوْتُ الْمُسْلِمِ

الْمُسْتَحْبُ:

الْغُسْلُ لِصَلَاةِ الْجُمُعَةِ ، وَالْعِيدَيْنِ.

لِمَنْ أَرَادَ الإِحْرَامَ ، الْاسْتِحَاضَةَ ،

الْمُعْمَمَى عَلَيْهِ إِذَا أَفَاقَ ، غَسْلُ الْمَيِّتِ

لِلْغُسْلِ صِفَاتٍ

الْغُسْلُ الْمَجْزِيُّ

1

وَهُوَ : أَن يَنْوِي ، ثُمَّ يَقُول : بِسْمِ اللَّهِ ، وَيَعْسِلُ رَأْسَهُ .

ثُمَّ يَدْخُلُ فِي الْمَاءِ وَيَعْسِلُ جَمِيعَ بَدَنِهِ مَرَّةً حَتَّى فَمَهُ وَأَنفَهُ .

الْغُسْلُ الْكَامِلُ

2

وَهُوَ الَّذِي يَشْتَمِلُ عَلَى الْوَاجِبَاتِ وَالسُّنْنَ :

أَن يَنْوِي فِي قَلْبِهِ، وَيَقُولُ : بِسْمِ اللَّهِ ، ثُمَّ يَعْسِلُ يَدِيهِ ثَلَاثًا وَمَا لَوَّهُ ، ثُمَّ يَنْوَضَأُ وَضُوءَهُ لِلصَّلَاةِ ، ثُمَّ يَرْوِي رَأْسَهُ ثَلَاثًا ، ثُمَّ يَعْسِلُ بَقِيَّةَ جَسَدِهِ وَيَدْلُكُهُ ، وَيَتَيَمَّمُ ، أَيْ : يَعْسِلُ شِفَةَ الْأَيْمَنَ ، يَبْدَا بِالْجُزْءِ الْعُلُوِيِّ إِلَى السُّفْلَى ، وَيَعْسِلُ شِفَةَ الْأَيْسَرِ كَذَلِكَ ، ثُمَّ يَعْسِلُ قَدَمَيْهِ فِي مَكَانٍ آخَرٍ .

Sóo wɔná yáásí nabule

1

Sóo bùmmowu

Kilé gé : ʉlá niiya iwembiré dá.

na ʉtó sì: (bismilláhi), na ʉsám igañúu.

na ʉsú lúm dá bïka ʉsɔ ʉdɔnúu ruñe kuðumbi halı na ʉnóo na ʉnubçawu.

2

Sóo bizuluké

Kilé gé : Sóo wembí biyóozéná wájibi wá (tilasiwá), na sunnawá:

ʉlá niiya iwembiré dá, na ʉtó: (bismilláhi).

Na ʉsám wandalá léení nabudóozo na wembí biigçcdiy ná.

Na ʉlá ʉdé alwalá ʉswóśédı dengı, na ʉdu igañúu ruñe lúm bùmuń
nabudóozo, na ʉsɔ ʉdɔnúu ruñe bïka wendiücki, bïka übázıná kiđiiwu,
bùnwulí sì: wɔnzó fccolú kiđiiwu kadáa, kpó sódá qó baña jó halı adę
nuvçczá jó, na ʉsɔ ʉdé fccolú nübíwu bülé qıdqı, na ʉtú kpɔmó ʉsám ʉnunvó
léení, a salála we ʉdüná dá sáti küm, ʉdé alwalá cós qeydey ʉsénákı swó.

التَّيْمُومُ

هُوَ الَّذِي يَنْوِبُ عَنِ الْوُضُوءِ وَالْغُسْلِ إِنْدَعَدَمْ وُجُودِ الْمَاءِ ، أَوْ خَوفِ الضَّرَرِ
بِاسْتِعْمَالِهِ ، أَوِ الْعَجْزِ عَنِ اسْتِعْمَالِهِ ، وَهُوَ طَهَارَةٌ تُرَايِّيَّةٌ تَشْتَمِلُ عَلَى مَسْحِ الْوَجْهِ وَالْيَدَيْنِ
بِيَّنَةٍ اسْتِبَاخَةٍ الصَّلَاةِ .

قَالَ تَعَالَى :

﴿ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ الْغَ�يْطِ أَوْ لَمْسُمُ الْنِسَاءَ فَلَمْ
يَحْدُوا مَآءَ فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيْبًا فَأَمْسَحُوا بِمُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ﴾ [النساء : ٤٣]

كَيْفِيَّةُ التَّيْمُومِ

أَنْ يَنْوِيَ بِهِ اسْتِبَاخَةَ الصَّلَاةِ ، ثُمَّ يَقُولُ: بِسْمِ اللَّهِ، وَيَصْبِرُ الضَّرَرَةَ الْأُولَى عَلَى صَعِيدٍ
طَهُورٍ يَمْسُحُ بِهَا وَجْهَهُ كُلَّهُ، ثُمَّ بِالضَّرَرَةِ الثَّانِيَةِ يَدِيهِ إِلَى الْمِرْقَقَيْنِ ، ثُمَّ يَدْخُلُ فِي الصَّلَاةِ .

Teymama

Kulé gé wenki kínjowu alwalá na sóo qídáare a bodoyú lím, yá musiiba nakırı dέ nıdáare níi a wáalaná lím tımere, yá ıdambızı ılaná lím tımere.

Teymama kέ qacırıcıri kanyuña dengi ge, kiyóozéna ızandá fúzı na nüzı léénı, na niiya bıfa ırvú ıseśwó.

Iswó woɔdó:

A mıgé kudəndıná, yá nıbáabodá, yá mıdá náarı wáagalıuná nuvɔndı, yá mına mıdékelná miyyózi bıka midoyú lím, bulé ná ılá teymama na kanyuña kazɔnga kajó qacırıcıri ná, ıfıuzıná kέ mıuzandá na mınúzı.

(Súratu Nisáái : 43).

Teymama dέ yáásı:

Walam niiya teymama dέ lam sı bifayı ıseśwó, na ıtó sı: (bismilláhi).

Na ımá mam kaqámbı kanyuña kazɔnga kajó qacırıcıri ná rɔ ıfıuzıná kέ wázandá rıŋe, na ıfıuzıná mam súlembı ınužı léénı halı ngukuması, na ısu ıswósédi dá.

الصَّلَاةُ
الصَّلَاةُ

مَكَانَةُ الصَّلَاةِ

أَكْدُ أَرْكَانِ إِلْسَامٍ بَعْدَ الشَّهَادَتَيْنِ، وَهِيَ عِمَادُ الدِّينِ، وَمَفْتَاحُ الْجَنَّةِ، وَصِلَةُ مَتَّيْنَةٌ تَرْبُطُ
الْعَبْدَ بِإِيمَانِهِ بِاللَّهِ، فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ، وَمَنْ أَضَاعَهَا وَهُوَ لِمَا سِواهَا أَضَيَّعُ.

تَحِبُّ الصَّلَاةَ

عَلَى:

- **الْمُسْلِمِ أَوِ الْمُسْلِمَةِ**
- **الْبَالِغِ**
- **الْعَاقِلِ، إِلَّا حَائِضًا أَوْ نُفَسَاءً.**
- **وَتَصِحُّ صَلَاةُ الْمُمَيَّزِ : وَهُوَ**
مَنْ بَلَغَ مِنْ عُمُرِهِ سَبْعَ سِنِينَ،
وَيُثَابُ عَلَيْهَا.

Isuwosedi dē qidáare

Isuwosedi wáagluná maluwandı dē rukuniwá (kíkantiwá) dá qoni say lééni wöró, kíná bülé adjini dē zigo, na aljanna dē kutulukv, na wule siinindę qındam yom na ıdē íimáni na Iswá, bülé ná wéení wéeyele Isuwosedi ná wáalá káfirisi na ıdúu, bıka wéení wáalızí láakári tı̄r ná, ılé ıjó bolini qabata na rukuniwá túiganá, nyazí: (noozı fıkıtı, zaká, na hajji).

Isuwosedi
ké tulasi

- Maluwannı abáalúu, yá alúu rɔ.
- Wéení wáalá balaga.
- Láakárıdú, asé alúu a ıwe aláa tı̄merek dá, yá ascoonú kıfalú azimá tasıntıyı.
- Bıka bú wáazá wenvenmá dē Isuwosedi wanlam qeydey.
ılé gę: wéení wáadala bı́zı lubε,
bıka benvetiy láaqá tı̄r.

الصلوات المكتوبة

وهي خمس

الصلوة	عَدْ رَكعَاتِها
الفجر	رَكعتانِ
الظهر	أَرْبَعُ رَكعَاتٍ
العصر	أَرْبَعُ رَكعَاتٍ
المغرب	ثَلَاثُ رَكعَاتٍ
العشاء	أَرْبَعُ رَكعَاتٍ

tswósédi báaŋmáti tilası

ké natunuwá

tswósédi	Rakawá dē aqeqi
Asubá	Raká natile
Azafarí	Raká natinázá
Láasari	Raká natinázá
Mageribi	Raká natidóozo
Liisá	Raká natinázá

السُّنْنُ الرَّوَايَةُ

بَعْدَ الْفَرِيضَةِ	الْفَرِيضَةُ	قَبْلَ الْفَرِيضَةِ
	الْفَجْرُ	رَكْعَتَانِ
رَكْعَتَانِ	الظُّهُرُ	رَكْعَتَانِ أَوْ أَرْبَعٌ
	الْعَصْرُ	
رَكْعَتَانِ	الْمَغْرِبُ	
رَكْعَتَانِ	الْعِشَاءُ	

Sunnawá tivó fariilan ná:

Náanı Fariilan	Fariilan	Fariilan wɔró
Raká natule	Asubá	
Natule yá natinázá	Azafarí	Natule
	Láasarí	
	Mageribi	Natule
	Liisá	Natule

صِيَغُ الْأَذانِ

الله أَكْبَرُ الله أَكْبَرُ الله أَكْبَرُ

أَشْهُدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

أَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ أَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

حَيٌّ عَلَى الصَّلَاةِ

حَيٌّ عَلَى الصَّلَاةِ

حَيٌّ عَلَى الْفَلَاحِ

حَيٌّ عَلَى الْفَلَاحِ

الله أَكْبَرُ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

وَيُزَادُ: [الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِّنَ النَّوْمِ الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِّنَ النَّوْمِ]

فِي أَذانِ صَلَاةِ الْفَجْرِ بَعْدَ [حَيٌّ عَلَى الْفَلَاحِ حَيٌّ عَلَى الْفَلَاحِ]

Yáadı

Alláhu Akbar Alláhu Akbar

Alláhu Akbar Alláhu Akbar

Ach haqū (Ash haqū) anlā iláha illalláhu

Ach haqū (Ash haqū) anlā iláha illalláhu

Ach haqū (Ash haqū) anna Muḥammaḍan Rasuululláhi

Ach haqū (Ash haqū) anna Muḥammaḍan Rasuululláhi

Hayya ālasswaláti Hayya ālasswaláti

Hayya ālalfaláhi Hayya ālalfaláhi

Alláhu Akbar Alláhu Akbar

Lá iláha illalláhu

Bonzuuri:

Asswɔ́látu khayrum minan nawmi

Asswɔ́látu khayrum minan nawmi

Asubá dέ yáadı dá, (Hayya ālalfaláhi Hayya ālalfaláhi) wɔ́ró.

صِيَغُ الْإِقَامَةِ

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ

أَشْهُدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

أَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولَ اللَّهِ

حَيٌّ عَلَى الصَّلَاةِ

حَيٌّ عَلَى الْفَلَاحِ

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Kabara kusí

Alláhu Akbar Alláhu Akbar

Ach hađu (Ash hađu) anlá iláha illalláhu

Ach hađu (Ash hađu) anna Muḥammađan Rasuululláhi

Hayya ālasswaláti

Hayya ālalfaláhi

Qad qámatisswɔ́látu Qad qámatisswɔ́látu

Alláhu Akbar Alláhu Akbar

Lá iláha illalláhu

قالَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ :

صَلَّوَا كَمَا رَأَيْتُمُونِي

"أَصَلَّى لِي"

Séedı na aláafiyacowu itala tıw woodó:

"izéswó nyazí wembí
míunamá menzé ná "

أولاً: آدابُ قَبْلِ الشُّرُوعِ فِي الصَّلَاةِ

Kadá dέ: Leđebiwá tündé tswósédi níbáwu:

tídá gέ :

- 1- Nyadı qacırıcırlı lam: Bıdέ yáásíwulí wendé níbáwu.
- 2- Dıdáare qacırıcırlındę nankanle sı nzéswó ná cáadı: a nyçwe bolini na zamó, yá níbáwu dá, amá wéení iwe téedı dá ná tilası ge maluwanni abáalúu dέ tswósédi jingiri dá, yá zamó nakırı dá, bıka alúu dέ qáane sédi wáagılıy jingiri dá.
- 3- Jingiri bodé wáagba wéení truŋe wáanı yáadı ná: bılá umú qıdqıtasıná zamó qóomı lásaqá kubɔngı wenkí kıwε bıdá ná rɔ na feriti qabata, bellémá abáalúu, bılé gέ alúu adé idé jingiri bodé feyna fitina nakırı, a bıdekké bılé, idé qáane sédi wáagılıy jingiri dá.
- 4- Wambáazi jingiri súvdı na nuvɔre kiqiiwu, na itó: (Bismilláhi Alláhumma swalli ălá Muḥammađin, Alláhumma iftaḥ lii abwába raḥmatika). A sı ılı kıdá wanlíná nuvɔre níbíwu, na itó: (Bismilláhi Alláhumma swalli ălá Muḥammađin, Alláhumma innii as aluka min fadhlika).

5- A bígé maluwanni sì ıseswó iriké wan yá gé na ıseti, (a bújey iriké nıbawu dá, yá fóndá, yá faqama dá yem).

قبلة المسلمين :

6- Nvaná nyázá qibla: Maluwamba dé kibla ge Kaaba Makah

Láadó dá.

7- Nzíuzí nyadı sím dá: (wéení wambíuzí bulé ná jó, a budeké bulé wɔnjowu kpelé rɔ, yá háálí wenkí wambízuná kí ıseswó).

8- Wembiré dá tɔɔzí ıswósédi wentí sì nzéti ná: bulé gé ban yá sì
niiya, ndanlam bukáta niiya dé ηmatire.

ثانيًا : تحريم الصلاة وأجزاؤها القولية والفعلية

SüLe dέ: ıswósédi dέ súu na tídé kojizisi ınjatrenzi na tımenzi:

1

Wandulú ıswósédi na (Alláhu Akbar) niiya wɔró, kıná ban yáasi: (Takbiiratul iħrám), niiya dέ qidáare ge wembiré, ıdanlam bukáta ınjati ná nő, wangbáazí ınużi léeni bika ndalá fulá niizimbiya kpamá ná qamá halı bisáaná ıniqbamunu yá ıváamunu, na itó: (Alláhu Akbar).

2

Na itini wendele kiqiiwu ndele nibiwu ró, yá iðkuná wendele kiqiiwu ınużire nibiwu, na ıkpirkuná núzı léeni iwembinó, bika iðu ızáa wembéem sujuqda yáalandé, na ıkala aduwa bandulú na ıswósédi ná, tıwe yáásí ndındı, tıdá gé:

(Subhánaka Alláhumma wa bihamdika, wa tabáraka Ismuka, wa ta āálá Jaðduka, wa lá iláha Gayruka).

3

Na ʉlá:

(A ūuzu billáhi minachaytwánirrajiim ,
Bismilláhirraḥmánirraḥiim) ʉlowude.

Na ʉkala: (Fátiha) bılı, Asubá dé ʉswósédi dá, na raká natile kaqándı Mageribi na liisá, bıka rakawá tıganá bangalí lowude ge wembí qé bımmıwu kalaqú wenwelesí ıdé kalí, bılé ge alúu wangalí tırıñe qımusıre dá.

Na ʉkala wembí wáabúzıbı ná Alkur áni dá raká natile kaqándı ʉswósédi ruñe dá.

4

Na ʉlá: (Alláhu Akbar) bıka ıkpázi unúzı halı ndalá ıkażáaná nıgbamını, na ilú ʉlá (rukúü), iboná wandalá ıtını ıquná rı, bıka ıyáazı niizimbiya, na ıfó iwɔró bısuñızı bıka ıkpáazi ıgvjúu bısaanákı, halı idomá ısalı rukúü dá bımó qeydey, (twuma'niina) nbılé, kıgé tılaşı ge ʉswósédi dé sulukı dá, Andəbi (s.a.i.) wázum ıbısuná náari sı ıbáazı ıdé ʉswósédi; qóomı kaqándı wéezéti na kodózıya ná teké ʉswósédi. Na itó iwę rukúü dá : (Subhána Rabbiyal Āziim wa bihamdihii) nabudóozo.

5

Na ıkusı ıguyúu ıkagurú rukúu dá bıka wanlam: (*Sami ălláhu liman ḥamidah*), bıka ıkpázi ınúzı lééni bıkazáaná ınígbamını yá ıváamını halı ısízı ıdı ısim, a ıdomá wázalá ızuŋé, na ıtó: (*Rabbaná lakal ḥamdu*), *ḥamqan*, *kašiiran*, *twayyiban*, *mubárakan fiihi*.), *Rabbaná lakal ḥamdu* qıdáare wambúzı ıtó: (*Rabbaná wa lakal ḥamdu*), yá (*Allahumma Rabbaná wa lakal ḥamdu*), na isúuri (*ḥamqan kašiiran*).

6

Na ilú sujuqda lam bıka wɔndɔm: (*Alláhu Akbar*), ıdangbázi ınúzı nyazí wáalá rukúu dá ná, ıdé tim sı ibó ılá sujuqda ná, quná gé wanqáaná adə kan náaní ná ınúzı, wanlaná ınúzı bolini na ıdé fɔɔlini lééni, bıka ilódi ılá bolini na iyó, ifɔ ndalá lééni sujuqda yáalande jó, isúu nuvɔmbiizi adə, sıguyunı na niizimbiya súzéná qibla, bıka nyúre imu adə kazó bıkpédına nubccwú, na ılá: (*Subḥána Rabbiyal Aälá wa biḥamqihii*) nabudóozo, wambúzı ılá adjuwa ızɔɔléküná sujuqda dá, a sı ıkagusı ıdı sujuqda dá ısim ıkoná raká sílenç, nuzı ge wanqáaná kagusí adə ná quná.

7

Na ıkusı ıgujúu sujuqda dá bıka wanlam: (Alláhu Akbar), na ıcóo sujuqda natıle lıwtá dέ cɔwu.

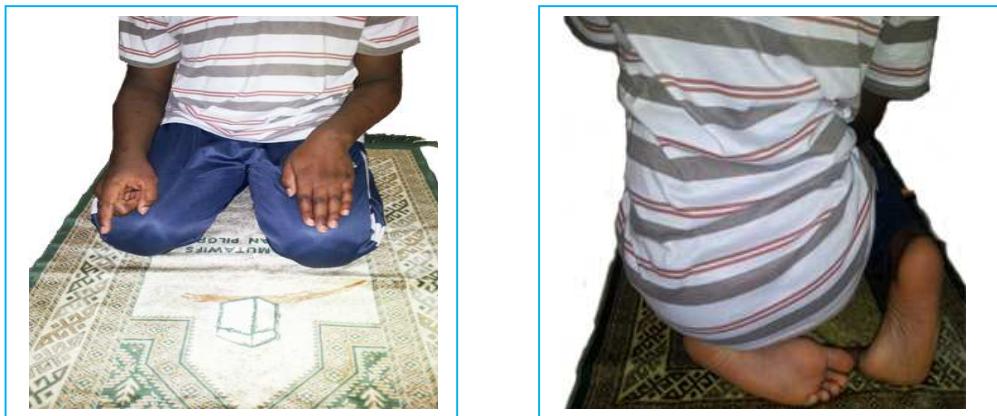
Cɔwu sujuqda léénı lıwtá wɔná yáásı natıle:

1- ıfcı ınuvɔre nıbúuwu bıka ıcó qırcı, bıka isúu ınuvɔre kiqiiwu nuvɔmbiizi fáaná qibla.

2- isúu ınuvó léénı, bıka ıfaná nuvɔmbiizi qibla bıka ıcó ınuvɔdola léénı rɔ, na ıtó: (Rabbi igfir lii), bırɔc nabudóozo,

ıwɔná wambúuzı isuuri : (warhamnii, wajburnii, warfaänii, warzuknii, wanswurnii, wahqinii, wa ăafinii waă'fu ănnii), na ılá sujuqda síulengı nyazı wáalá kaqángı ná, na ımó ıkagusı ıgujúu ıkurı ısim.

Na ıseé raká síulengı nyazı wéezé kaqángı ná.

8

A bígé wéedé raká sílengí sédí wɔnjɔwu ilá (*Attachahhuqul awwalu*), atehiya kadángi, Cénjé, a sí icó wɔnvó inuvɔre nibúiwu bika icó dírc, bika nuvɔre kidiiwu suwá nuvɔmbiizi fáaná qibla, na itini wendele nibúiwu yúrʉ nibúiwu rɔ, itini inúni kidiiwu yúrʉ kidiiwu rɔ, na ikpiriki iniizi lééní (berenje qovówé, na niiká tócró (ḍögóná fey dáazúlm) itaná wendele, bika ikóodi niiká abáalú (dēgí qadabını) na lōwtánga (qáabını qđđkí) ıkpaná qamá, na ıkpáazı niiká korotingódózi wanwulí, na imó ilá atihya : (*Attahiyátu lilláhi wasswalawátu wattwayyibátu, assalámu ālayka ayyuhannabiyyu wa raħatulláhi wabarkátuhu, assalámu ālayná wa ālá ībádilláhisswálihiina, ach haqu (ash haqu) anlá iláha illalláhu waħadahu lá chariika lahu, wa ach haqu (ash haqu) anna Muħammaðan ābduhu wa rasuuluhu*).

Na ıkurú ısim bıka wanlam ([Alláhu Akbar](#)) , na ıkpázi unúzı halı ndalá ıkazáaná nıgbamını yá fáamunu jó, na ıkoná raká tóozongı, wenzékı nyazí wembí wéezé kadángı ná, amá kılé kídá, fátıha riké gé wangalí qımusıre dá, na ıkurú ıkagıná raká náazangı ısekı nyazí wembí wéezé raká tóozongı ná, bıka ılá tuléení tımóna.
 A bıgé wéedézı raká náazangı sıedı Azafarı na Láasarı na Liisá dέ ıswósédıwá dá nakırı bıté, yá raká tóozongı Mageribi dέ ıswósédı dá, yá raká sıulengı Asubá dέ ıswósédı dá, na Zumáa, yá ııdı léení dέ ıswósédıwá dá nakırı bıté, wɔnjowu ılá ([Attachahhuqul akhiir](#)) atehiya kedeeziyangı: Cıwu wenkí sı ıcó cé ná ban yákı sı: ([jalasatuttawarruku](#)), bɔnjowukı ıswósédıwá wentí tıwɔná atehiya nabule lam ná gé, cıwu kım kıwɔná yáásı natidóozo:
1- Wɔnjowu ıgutolú nıbıuwu rɔ, ıle nuvɔre nıbıuwu nuvógbanjá kiqiiwu dēezí, bıka isúu nuvɔre kiqiiwu dέ nuvɔmbiizi sızá fáana qibla.
2- Cıwu sıulengı dέ yáásı cıo gé nyazí kadángı, amá wɔnvó nuvɔre kiqiiwu gé na nuvɔmbiika abálúu dέ fɔclú.
3- Cıwu tóozongı qıdq dέ yáásı cıo gé nyazí kadángı, amá wenlę nuvɔre nıbıuwu nuvɔre kiqiiwu dέ yúrɔna nuvógbanjá lɔwtá.

Na ʉlá atehiya kaɖángi: (kídé yáásíwulí wəndé).

A wéedé külé lam, na ʉlá swaláti Anqébi (s.a.i.) rɔ, külé gé:

(Allahumma swalli ălá Muḥammađin wa ălá áli Muḥammađin kamá swallayta ălá áli Ibráhima innaka Ḥamiiđum Majiid, Allahumma bárik ălá Muḥammađin wa ălá áli Muḥammađin kamá bárakta ălá áli Ibráhima innaka Ḥamiiđum Majiid).

A wóozuluki atehiya lam bíté, wanzulú sarı Iswó jó na kpúná nanasá sı: ʉlay ciiwo na adé fitina.

(Allahumma aŭuzu bıka min ăžábi jahannama, wa min ăžábil qabri, wa min fitnatil maḥyá wal mamáti, wa min charril (sharril) masiħħidqajjáli).

Na ıkuvırı ıdé ıswóśédı ılı́ tıdá na (Attasliim), külé gé sallama lam: Wanvaná wáazá ıvċclú kiqjiwu na ıtó:

(Assalámu ălaykum wa raḥmatulláhi).

na ıfaná wáazá ıvċclú nıbúiwu qıdq na ıtó:

(Assalámu ălaykum wa raḥmatulláhi).

Na ıwalí ıqdáare dá wáazá fáána qibla na ʉlá : (Astagfirulláha), nabudóozo, na ʉlá: (Allahumma Antas-Salámu, wa minkas salámu, tabárakta yá Zal jaláli wal ikrámi). kuqumbı.

الْأَذْكَارُ بَعْدَ الصَّلَاةِ

Ažkár lam (Tusubá)

tswósédi wɔró

Iswó Ədadú wóɔdžı (Islám) kılé gé Maluwandı, nge wéevereti adjiniwá béegedisitı sama dá ná lqwutá, bıná bulé Alkur áni Girimangı dέ ferí, ndan lam Iswó bwutá Islám dá, bígiliná ıswósédi, fáasédé na kunum wenkí dá béegedisi kídé tura ná, qedé Alkur áni wéegediná lárubu kunum ge.

● Ədadú wóɔdžı sı: ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الْذِكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَفَظُونَ﴾ (hijir:9)
(Inná Naħnu nazzalnáž žikra wa Inná lahu la Háfizuun) ááya dέ fasara: (Ədítıja qéegedisiná Žikra (Alkur áni) bıka Ədítıja).

Wéeverekı na kunum wéegedisi nakı ná, kıwalı bulé halı lelédjı, nge wéeverekı icéeri kídé tombiya kęedı, na tombiya dέ wembí anwulí ná kęedı zwálimiwá jó, bá nħuní gé anqulnya dέ cewvre sı ulá, bındem bıka Iswó dέ yomá al umma dá banyı kídé kalú na kídé tombiya wanwulí wembí ná bewembé dá.

Náaní sı ngala Alkur áni bıslızi, bulé gé aqawawá bangalí ıswósédi dá ná, asée nyáadılı harafimbiya begereñe qđ ná dέ yáadı lárubu dá, qóomi bıdé lóni fey qagunum dá.

sw

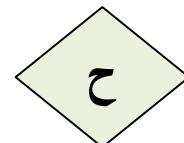
š

dh

ħ

tw

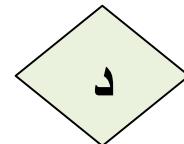
kh

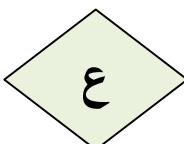
zw

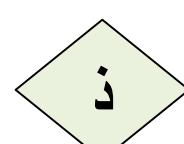
d

ă / ī / ū

ž

harafimbiya cé fóo lóoni lárubu dá
fatħa (ă), kasra (ī), dhəmma (ū).

ch/ sh

Ažkár lam (Tusubá) ıswósédi wɔró

(Astagfirulláha na Allahumma Antas-Salámu..) sallama wɔró:

- Lá iláha illalláhu waḥadahu lá chariika lahu, lahul mulku wa lahul ḥamdu, wa Huwa ălá kulli chay in (shay in) kađiir, lá ḥawla wa lá quwwata illá billáhil Āliyyil Āzwiim, Lá iláha illalláhu, walá naăbuđu illá Iyyáhu, lahun niĭma wa lahul fadhlú wa lahuššanául ḥasanu, lá iláha illalláhu mukhliswiina lahuđđiina wa law karihal káfiruun.
- Lá iláha illalláhu waḥadahu lá chariika lahu, lahul mulku wa lahul ḥamdu wa Huwa ălá kulli chay in (shay in) kađiir. Alláhumma lá mániă limá aătwayta, walá muătwiya limá manaăta, walá yanfaŭ žal jađđi minkal jađđu.
- Alláhumma aĭnnii ălá žikrika wa chukrika (shukrika) wa ḥusni ībáđatika.
- Subháanalláhi (akósáalá na nabudóozo)
Alhamdu lilláhi (akósáalá na nabudóozo)
Alláhu Akbar (akósáalá na nabudóozo)
- Na isuuri bisuluki nínuwá: Lá iláha illalláhu waḥadahu lá chariika lahu, lahul mulku wa lahul ḥamdu, wa Huwa ălá kulli chay in (shay in) kađiir.

● Na ıkala áyáátil kursiyyi: Alláhu lá iláha illa Huwal Ḥayyul Qayyuum lá ta'khužuhu sinatun walá nawum, lahu má fissamáwáti wa má fil ardhi, man žallažii yachfaū (yashfaū) ĩndahu illá bi ižnihi, yaälamu má bayna ayqiihim, wa má khalfahum, walá yuħiitwuuna bichay im (bishay im) min īlmihi illá bimá chá a (shá a), wasiä kursiyyuhus samáwáti wal ardha, walá ya uuđuhu ḥifzwuhumá, wa Huwal Āliyyul Āzwiim. kuđumbı.

● Na ıkala: Qul Huwalláhu Aħad, Alláhus Swamađ, Lam yalid walam yúlađ, Walam yakun lahú kufuhan aħad.

na : Qul aħħużu bi Rabbil falaq , Min charri (sharri) má khalaq , Wa min charri (sharri) gásiqin iżá waqab , Wa min charrinnaffášati fil ūqad , Min charri (sharri) ħásidjin iżá ħasad .

na : Qul aħħużu bi Rabbinnás , Malikinnás , ILáhinnás , Min charril (sharril) was wás alkhanńás , Allažii yuwaswisu fii swuđurinnás, minal jinnati wannás.

kuđumbı kuđumbı, yá a Asvbá na Megeribi dá ıkalati nabumbudóozo.

Bulé bıwɔró ná, ısvlu ıdú wembí wanlambı bukáta ná.

Ađuwawá banlamti tılası lárubu dá
ıswósédi wɔró ná dé fasara:

شرح معاني الأذكار بعد الصلاة

- Alwalá na Sóo dá:

(Bismilláhi) : Na Iswó dέ Yıqę

(Ach hađu (Ash hađu) anlá iláaha illalláhu waḥadahú lá chariika (shariika) lahú, wa ach hađu anna Muḥammađan Abduhú wa rasuuluhú, Allahumma ij ālni minattawwábiina wa ij ālni minal mutatwáhiriina):

Malam say sı náarí takpa balay bɔwutá na tóovonum asé Iswó Iriké Kolón náarí yáadasénay, nge malam say sı Muḥammađu kέ ıdέ Yom gέ na ıdέ Ketiri, Madúu quma wemba banlam tuubababısı nyɔjó ná dá, bıka nquma wemba banlam badı qacırıcırı balí anjmañandı dá, láadı dá, zunubiwá dá, na wembizɔclum fúu dá.

- Yáadı na kabara kusí:

(Alláhu Akbar): Iswó wáagılıná báawé

(Hayya ālasswaláti): iwa ızáa ná ıswósédi qıdáare

(Hayya ālalfaláhi): iwa ızáa ná albú cáadı

(Asswɔlátu khayrum minan nawmi): ıswósédi wáagılı dom alehéri.

(Qađ qámatisswɔlátu): Tóovonum ıswósédi wáabázı

(lá iláaha illalláhu): náarí takpa balay bɔwutá na tóovonum asé Iswó.

- Jingiri dέ súu na kídá líi:

(Bismilláhi Alláhumma swalli ălá Muħammađin, Alláhumma iftaħ lii abwába raħmatika).

Na Iswó dέ Yıdę, Madúu séé séédi Muħammađu rɔ, Madúu tulumá nyedé kunyomnídı dέ qanwanası, (Iswó dέ séédi Tindúu rɔ ge iðuyi albarka, bıka ıłara ımlınay ıdέ na kunyomnídı).

(Bismilláhi Alláhumma swalli ălá Muħammađin, Alláhumma innii as aluka min fadhlika).

Na Iswó dέ Yıdę, Madúu séé séédi Muħammađu rɔ, Madúu manzulúnya nyedé fáalé dá.

- Iswósédi dá:

(Subhánaka Alláhumma wa biħamqika, wa tabáraka Ismuka, wa ta ăálá Jaqquka, wa lá iláha Gayruka).

Ný Wéení Nyjetá wembí bidosu ná dá, Madúu, na Nyayidę dέ albarka lam, na Nyedé talí ɖoozítı dá, bıka náari takpa balay bōwutá na tóovonum Nyabásí.

(A ūužu billáhi minachaytwánirrajiim)- minashaytwánirrajiim Manzulú sarı na siitáni bōoqýı rahama dá ná dέ kidávéniti.

(Bismilláhirraħmánirraħiim):

Na Iswó dέ Yıdę kuċċowu qata Landú kunyom Núrú.

(Subhána Rabbiyal Āziim wa biħamqihii):

Ijetá wembí bidosu ná dá, Madúu Wōođó ná, na ıdέ sam.

(Subhána Rabbiyal Aălá wa biħamqihii):

Ijetá wembí bidosu ná dá, Madúu Wáagilúná ɖoozítı dá, na ıdέ sam.

(Sami ălláhu liman ḥamidah):

Iswó wáaní wéení wáazay ná dέ ηmatrε.

(Rabbaná lakal ḥamdu ḥamdan kašiiran twayyiban mubárakan fiihi).

Đadúu sam kέ Nyedembı, sam qabata, kifembi, bıwɔná albarka bıdá.

(Rabbi igfir lii, warhamnii, wajburnii, warfaänii, warzuknii wanswurnii, wahqinii ,wa ăafinii waă'fu ănnii):

Madúu fízı mayısıtı njelema, ní mɔgynyɔm, nyózı majɔwure yá lama qonidú yá wađátadú, qɔczıma, fama arzikí, léema, súzıma, fama aláfiya bıka njema.

(Attaḥiyátu lilláhi wasswalawátu wattwayyibátu, assalámu ălayka ayyuhannabiyyu wa raħatulláhi wabarkátuhu, assalámu ălayná wa ălá ībádilláhisswálihiina).

Séédı rıhe kέ Iswó dembı, na ıswósédiwá yá aqvwawá na tɔmá kifená, aláfiya cɔwu itala nyɔró Nyó Andebi na Iswó dέ kyunyɔmnıdı na ıdέ albarka, aláfiya cɔwu itala ɖɔró na Iswó dέ yomá kifená rɔ.

(Allahumma swalli ălá Muḥammađın wa ălá áli Muḥammađın, kamá swallayta ălá áli Ibráhima innaka ḥamiiđum Majiid, Allahumma bárik ălá Muḥammađın wa ălá áli Muḥammađın, kamá bárakta ălá áli Ibráhima innaka ḥamiiđum Majiid).

Madúu séé séédı Andebi Muḥammađu rɔ na ıdέ iyálı na ıgóobire ɖıdılánay ná rɔ, nyazí wembí nyézée séédı Andebi Ibráhiima dέ

iyálí na igaobire qidulánay ná ró, Nyó gé sam dú banzaŋiy bawédá, Girima dú yá kujčowu Landú, Madúu qv̄ albarka Anqebi Muhammaqu ró na idé iyálí na igaobire qidulánay ná ró, nyazí wembí nyáqvu albarka Anqebi Ibráhiima dέ iyálí na igaobire qidulánay ná ró, Nyó gé sam dú banzaŋiy bawédá, Girima dú yá kujčowu Landú.

(Allahumma aūzu bika min āzabi jahannama, wa min āzabil qabri, wa min fitnati maḥyá wal mamáti wa min charril (sharril) masiihiqqajjáli).

Madúu manzulú sarı na Nya jahannama dέ azába nlama ciiwo nakı, na bɔɔláwu dá dέ azába, na andulnya dá cɔwu dέ fitina na sím dέ fitina, na masiihiqqajjáli dέ kidavéniti.

(Masiihiqqajjáli ge: wéení Tindú wáawulí sì wɔngɔní andulnyá dέ kedéziya, idé báawé kuqumú ge iro; izuré, níbówú..., wéení iruje izuŋé ná íimáni qeydey ná wanlamí fitina, bıdék fitina dέ sarı ge banzulú Iswó jó).

(Assalámu ālaykum wa raḥmatulláhi):

Aláfiya cɔwu itala mıró na Iswó dέ kunyɔnídı.

(Astagfirulláha): Manzulú Iswó gáafara.

(Allahumma Antas-Salámu wa minka salámu tabárakta yá Zal jaláli wal ikrámi).

Madúu Nyó gé Salám (Salám kέ Iswó dέ Yıráa dá naqırı ge, qidé fasara ge: Madúu Nyó Nyozuluké naku báasátı wenkí, Nyevneya tuú na fɔrcı na tem), bıka Nyɔjó gé aláfiyacowu wangalí, Nyáalá dacırıcırı, na Nyayıde ge banjáaná albarka báawé dá, Nyó qɔɔzıtı kubɔndı Dúu na kujčowu Landú.

- Ažkár(Tusubá) banlam ıswósédi wɔró:

- Lá iláha illalláhu waħadahu lá chariika (shariika) lahu laħul mulku wa laħul ħamqu wa Huwa ālā kulli chay in (shay in) kađiir, lá ħawla wa lá quwwata illá billáhil Āliyyil Āzwiim, Lá iláha illalláhu, walá naħbuqu illá Iyyáhu, laħun niĭma wa laħul fadħlu wa laħuš šaná ul ħasanu, Lá iláha illalláhu mukħliswiina laħuqqiina wa law karihal kááfiruun.
- Lá iláha illalláhu waħadahu lá chariika (shariika) lahu laħul mulku wa laħul ħamqu wa Huwa ālā kulli chay in (shay in) kađiir, Alláhumma lá mániă limá aħtwayta walá muħtwiya limá manaħta walá yanfaū žal jađqi minkal jađqu.
- Alláhumma aĭnnii ālā žikrika wa chukrika (shukrika) wa ħusni ībádatika).
- Náarí takpa balay bɔwutá na tóovonum asé Iswó Iriké Kolón náarí yáadasénay, iwɔna kowurati nge iwɔna sam bika iga Búzirú għiex báawé rø, yiko fej na qoni nakırí fej fáasé kīdamána Iswó Káagħiliya Girima Kubɔngidú, Náarí takpa balay bɔwutá na tóovonum asé Iswó, qadan lam bɔwutá fáasédqé Iriké, iwɔná niima, iwɔná fáale nge iwɔná qarit kifendi, Náarí takpa balay bɔwutá na tóovonum asé Iswó, qazużenay Iriké na tóovonum qedé bawutá qanlamkí ná báaqid temba wózó b'ilé.
- Náarí takpa balay bɔwutá na tóovonum asé Iswó Iriké Kolón náarí yáadasénay, iwɔna kowurati nge iwɔna sam bika iga Búzirú għiex báawé rø, Madúu náarí fej wembem wembí Nyáava ná, bülégé náarí fej wanváa wembí Nyéebé ná, bika kujúniini dē kujúniini tħonċċiżi naburu Nyċċi.

- Madúu sunamá Nyedé žikri rɔ (žikri ge: wembiré dέ bɔwutá ruŋe na nōo, nyazí: Iswó rɔ láakári bísuná a nyɔwε zunubi dá, na nyem na nidaare níi, na idé Yide cétí, na gáafara sulu, na Alkur áni kalíi), bıka nzinamá manlam Nya bana keqé kifengi. (bana keqé ge: ndu nyadı timere naqırı bɔwutá dá nyanzaná Iswó niima wáalanyakı ná rɔ), na Nyedé bɔwutá lam kazóo.

(Subháanalláhi):

Iswó bɔwutadú Cetá wembí bidosu ná dá.

(Alḥamdu lilláhi): Sam ruŋe kέ Iswó dəmbı.

(Alláhu Akbar): Iswó wáagılıná báawé.

(Alláhu lá iláha illa Huwal Ḥayyul Qayyuum, lá ta'khužuhu sinatun walá nawum, lahu má fissamáwáti wa má fil ardhi, man žallažii yachfaū (yashfaū) īndahu illá bi ižnihi, yaǎlamu má bayna aydiihim wa má khalfahum, walá yuhiitwuuna bichay im (bishay im) min īlmihi illá bimá chá a (shá a), wasiā kursiyyuhus- samáwáti wal ardha, walá ya uuđuhu hifzwuhumá wa Huwal Āliyyul Āzwiim).

Iswó, náarí takpa balay bɔwutá na tóovonum aséeyı, Wéezúdú iwé báasátı wenkí iveyna tem, céem tɔngbɔwuy canfana qom, wembí bıruŋe bıwe samawá dá na ade láadó rɔ ná kέ idembı, áa sı ıléená léedı ijá fáasé na idé iziní, inyı wembí bıwe báazandá na wembí bıwe bɔwɔrý, badambızı balara bamılıná naburu idé tılıı dá, fáasé wembí wáalabı wɔɔzólıbı ná, idé kowurɔ gbelé wáawala bımu samawá na ade láadó, tıléení tıdé ferí féy yini ıı, (bıdekkéyi nawaya nakırı), bıka inábilé Káagılıya báawé rɔ, Đoozıtı kubɔndı dú idé kowurıtı dá.

Kiná ıswósédi ısidú rо abáalúu yá alúu maluwamba dá, kigé tılası ge kımóo wéezini dıuná rо, a badá nabere wéezékı kıdakpa dóole báaganá rо, bıka lááda ılcıoná kızéeráa.

Bıka ısidú maluwanni, bıncıoyı bıka bosuuyı kasanja bulá ıdɔnú ruhe sutura, na bęséenay swó, náanı ná bobonay maluwamba dέ bɔɔlání dá bebiy:

ısidú rо ıswósédi dέ yáásıwulí:

Limám wanzím abáalúu wembiré já bıka wáazáa fáaná qibla, bıka ısidú kujúu wená ıdé fɔɔlú nıbıuwu, a alúu wanzím ılcıwtá, bıka zamó kíganá ıdu safó limám wɔró:

(ısidú rо ıswósédi wɔná kabara natınázá, na sallama kudumbı fɔɔlú kiqiiwu rо):

1- Limám wanlam (**Alláhu Akbar**) kabara kaqángı (kabara banzuvná kı iwósédi). na ılá:

A ūuzu billáhi minachaytwánirrajiim, Bismilláhi Arraḥmáni Arraḥiim.

na ıkala Súuratul Fátiħa:

(Alḥamdu Lilláhi Rabbil ăálamiin, Arraḥmáni Arraḥím, Máliki yawmiqqín, Iyyáka naăbuqu wa iyyáka nasta ūin, ihqinasswirátwal mustaqiim, swirátwallažiina an ămta ăleyhim gayrilmagduubi ăleyhim waladdháálliin). áamiin.

bılé qıdq ge zamó kizuñé iwró ná wanlam kabara bofuyı, bıka bakala Fátiħa.

2- Wanlam (Alláhu Akbar) sílengi, na ılá swaláti Anđebi rɔ: kıná: (Allahumma swalli ălá Muḥammađin wa ălá áli Muḥammađin, kamá swallayta ălá áli Ibráhima innaka Ḥamiiđum Majiiđ , Allahumma bárik ălá Muḥammađin wa ălá áli Muḥammađin, kamá bárakta ălá áli Ibráhima innaka Ḥamiiđum Majiiđ).

3- Wanlam (Alláhu Akbar) tóozongi, na ısvulu cém, na sím qídáare kuđunqé, na wembire veeziré, na tombiya kifená busí, na rahama, nmú bülé bıdaká... icele ısıqú, tıdá gé:

Alláhumma igfir lahu warḥamhu wa akrim nuzulahu wa wassıā muđkhalahu wa ad̄khilhu fasiiḥa jannátika.

Alláhumma abdqilhu dáaran khayran min dáarihi, wa ahlan khayran min ahlihi.

Alláhumma ad̄khilhul jannata wa a ižhu minan nári.

Alláhumma šabbithu bilqawliš šábiti fil ḥayátiq qun yá wa fil ákhirati, wa yawma yaqumul ach háđ , (ash háđ),

Alláhumma naqqih min khatayáhu kamá yunaqqaššawubul abyadu minaqdanasi, Alláhumma igsilhu bilmá i, waššalji walbaradi.

Alláhumma man ahyaytahu minná fa ahyih ălal islám, wa man tawaffaytahu minná fatawaffáhu ălal íimái.

Alláhumma lá tuḥarrimná ajrahu walá tafinná baăđahu.

4- Wanlam (Alláhu Akbar), náazangı, na iwolosi cıkɔ, na ılá: (Assalámu ălaykum wa raḥmatulláhi), ıkézi ibéem ná ıvçılú kiđiiwú riké, kuđumbı.

tsiqú ró tsywósédi dé aduwawá dé fasara:

(Alláhumma igfir lahu warhamhu wa akrim nuzulahu wa wassia
muqhalahu wa adkhilhu fasiiha jannatika).

Madúu lay gáafara, níi igañyom, qcczi idé yáadindé bika quy
Nyedé arzannawá dá wenkí kíwala ná.

(Alláhumma abdilhu qáaran khayran min qáarihi, wa ahlan
khayran min ahlihi).

Madúu kéeyi dzo káagılı idenga alehéri, na iyáalı báagılı idemba
alehéri.

(Alláhumma adkhilhul jannata wa a ižhu minan nári).

Madúu quy arzanna dá bika njéeriy nimuni dá.

(Alláhumma šabbithu bilqawliš šábiti fil ḥayátiq dun yá wa fil
ákhirati, wa yawma yaquumul ach háq, (ash háq)).

Madúu kay izinje tóm tigamá tóovonum ró tidenđenjeli ná
anđulnyá dá, na wure wendé báawé dé say wangurú bisim.

(Alláhumma naqqih min khatayáhu kamá yunaqqaššawubul
abyadu minađqanasi, Alláhumma igsilhu bilmá i, wašsalji
walbarađi).

Madúu cetyl ilí idé zunubiwá dá nná ban yáalí bisáavulümú kuli
anmajmandı dá ná, Madúu sçyi na lüm, na lingáaniha bürbüri, na
káaniha.

(Alláhumma man ahyaytahu minná fa ahyih ālal islám, wa man
tawaffaytahu minná fatawaffáhu ālal íimái).

Madúu wéení qadá nyéleyi wéezúu dá ná, layi iwé maluwandı ró,
bika wéení qadá nyógbóyi ná kpccnay na íimáni.

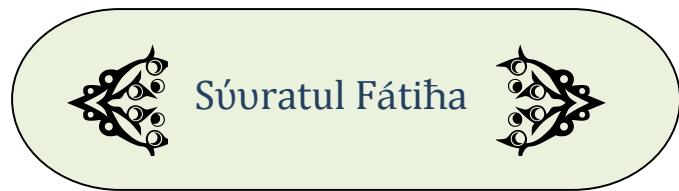
(Alláhumma lá tuħarrimná ajrahu walá tafinná baqdahu).

Đadúu nkébédá idé láadá, bika nkađudá fitina iwɔró.

تَعْلُمُ بَعْضِ قِصَارِ السُّورِ

وَتَرْجِمَةُ مَعَانِيهَا

Alkur áni dέ só kumuwá
natúri dέ kalíú kpelém na
adé kutolú kέezí tem dá

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

٦ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٤﴾ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٥﴾

1- Bismilláhi Arraḥmáni Arraḥím

2- Alḥamdu Lilláhi Rabbil āalamiin

3- Arraḥmánir Raḥím

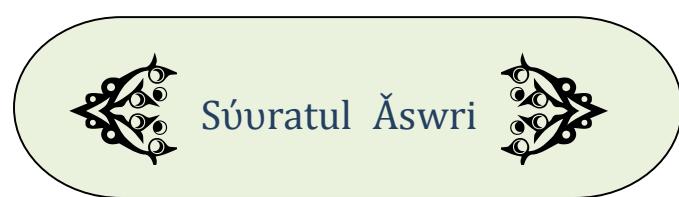
4- Máliki yawmiḍdín

5- Iyyáka naăbuđu wa iyyáka nasta ūin

6- ihqinasswirátwal mustaqím

7- swirátwallažiina an āmta āleyhim gayrilmagduubi āleyhim

waladdháálliin.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ

إِنَّ الْإِنْسَنَ لَفِي خُسْرٍ

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّابِرِ

1- Wal āswri

2- Innal insáana lafii khusrin

3- illallažiina ámanúu wa ămilússwáliháti wa tawásaww bilhaqqi
wa tawásaww bisswabri.

Súratul Humaza

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لَمَزَةٍ ۝ ۱ أَلَذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَدَهُ ۝ يَحْسَبُ أَنَّ
 مَالَهُ أَخْلَدَهُ ۝ ۵ كَلَّا لَيُبَذِّنَ فِي الْحُطْمَةِ ۝ ۲ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطْمَةُ
 نَارُ اللَّهِ الْمُوْقَدَةُ ۝ ۶ أَلَّتِ تَطْلُعُ عَلَى الْأَفْعَدَةِ ۝ ۷ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ
 فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ۝ ۸

- 1- Waylullikulli humazatillumaza 2- Allažii jamaä mālan wa āddadahu
- 3- Yaħsabu anna málahú akhlaqah 4- Kallá layumbažanna fil ħutwamah
- 5- Wamá adráka mal ħutwamah 6- Nárulláhil múqađah
- 7- Allatii tattwaliü ālal af iđah 8- Innahá ālayhim mu 'swađah
- 9- Fii āmađim mumaqđadah

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِإِصْحَابِ الْفِيلِ ۚ ۱۰۱ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ
وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَايِلَ ۚ ۱۰۲ تَرْمِيهِم بِحِجَارَةٍ مِّنْ سِجِّيلٍ ۚ ۱۰۳ فَعَلَهُمْ
كَعْصِفٌ مَّا كُوِلٌ ۚ ۱۰۴

- 1- Alam tara kayfa faăla Rabbuka bi aswħabil fiil
- 2- Alam yaj āl kaydqahum fii tadhliil
- 3- Wa arsala ālayhim twayran abáiiil
- 4- Tarmiihim biħijáratim minsijjiil
- 5- Fajaħlahum ka ăswfim ma'kuul

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِإِلَيْفِ قُرَيْشٍ ١

إِلَيْهِمْ رِحْلَةُ الشِّتَاءِ وَالصَّيفِ ٢

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ٣

الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّنْ جُوعٍ وَأَمْنَهُم مِّنْ خَوْفٍ ٤

- 1- Li iláfi kuraych / kuraysh
- 2- iiláfihim riħlatach chitá'i wasswayf
- 3- Fal yaăbuqú Rabba házal bayt
- 4- Allažii atw āmahum minjuu ĩn, wa āmanahum min khawuf

Súuratul Má ūn

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَءَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ ۚ ۱ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ أُلْيَاتِهِ
وَلَا يَحْضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ۖ ۲ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّيِّنَ ۗ ۳ الَّذِينَ هُمْ عَنْ
صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۗ ۴ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ۗ ۵ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ
۶ ۷

- 1- Ara aytallažii yukažžibu biđqiin
- 2- Fažálikallažii yađ űlyatiim
- 3- Wa lá yahuddhu ălá twaaámil miskiin
- 4- Fawaylullilmuswalliin
- 5- Allažiina hum ăn swalátihim sáhuun
- 6- Allažiina hum yurá úun
- 7- wa yamna űunal má ūn

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأُخْرَ

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ

1- Inná aătwaynákal kawušar

2- Fasswalli lirabbika wanħar

3- Inna cháni aka (sháni aka) huwal abtar

Súratul Káfiruun

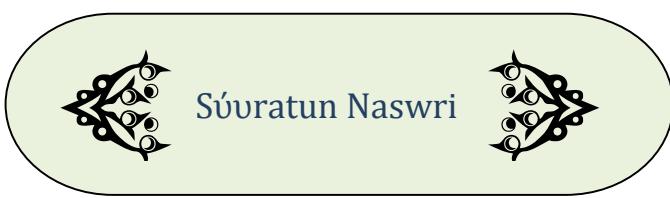
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ١ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ٢ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ٣

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ٤ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ٥

- 1- Qul yá ayyuhal káfiruun
- 2- Lá aăbuđu má taăbuđuun
- 3- Walá antum āabiđuuna má aăbuđ
- 4- Walá ana āabiđum má ābađtum
- 5- Walá antum āabiđuuna má aăbuđ
- 6- Lakum q̄iinukum waliya q̄iin

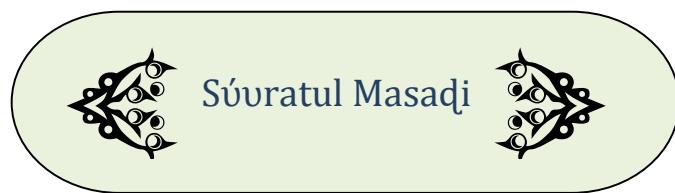
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرًا مُّلْكَهُ وَالْفَتْحَ

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفَوَاجَأَ

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَابًا

- 1- Ižá já a naswrulláhi walfathu
- 2- Wa ra aytannásá yaqkhuluuna fii qjinilláhi afwájáa
- 3- Fasabbiḥ biḥamdi Rabbika wastagfirhu innahú káana Tawwábáa

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١ تَبَّتْ يَدَآ أَيِّ لَهَبٍ وَتَبَّ مَا أَغْفَى عَنْهُ مَالُهُ، وَمَا كَسَبَ

٢ سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ وَأَمْرَأُهُ، حَمَّالَةً الْحَطَبِ

٣ فِي جَيْدِهَا حَبْلٌ مِّنْ مَّسَدٍ

1- Tabbat yađá Abii lahabin wa tabba

2- Má agná ānhu máluhú wa má kasab

3- Sayaswlá náran žáta lahab

4- Wam ra'tuhú ḥammálatal ḥatwab

5- Fii jiidihá ḥabluim mim masad

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

٢ اللَّهُ الصَّمَدُ

٣ لَمْ يَكِلْدُ وَلَمْ يُولَدْ

٤ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ

1- Qul Huwalláhu Aḥad

2- Alláhus Swamad

3- Lam yalid walam yúlad

4- Walam yakun lahú kufuhan ahad

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ

۲ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

۳ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۴ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

1- Qul aňužu bi Rabbil falaq

2- Min charri (sharri) má khalaq

3- Wa min charri (sharri) gásiqin ižá waqab

4- Wa min charrinnaffášati fil ūqad

5- Min charri (sharri) hásidin ižá hasad

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ النَّاسِ مِنْ
شَرِّ الْوَسَوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٣﴾ الَّذِي يُوَسِّعُ فِي صُدُورِ النَّاسِ
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٤﴾

1- Qul aňužu bi Rabbinnás

2- Malikinnás

3- ILáhinnás

4- Min charril was wás alkhannás

5- Allažii yuwaswisu fii swuđurinnás minal jinnati wannás

Só áadé ná dέ kutolú
kéezí tem dá

ترجمة معاني السور السالقة

Súratul Fátiha:

- 1- Na Iswó dέ Yíqé kujcwu qabata Lanqú kúnyom Nurú
- 2- Sam ruje ké andulnya dámba Dúu dembi.
- 3- Kujcwu qabata Lanqú kúnyom Nurú.
- 4- Kímure ferí wure Dúu.
- 5- Nyeriké Kolón gé qanlam bçwutá, bïka Nyeriké Kolón gé qanjáaná sináa.
- 6- Súzidá nibáwu qeydeyngi.
- 7- Wembá nyáaqú niíma bçrc ná dέ nibáwu, bïdeké wembá nyedé báaná wé bçrc ná (belémú gé: Yahúuduwá), ngú bïdeké itelémá (belé baná: Nasáarawá).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
مَالِكُ يَوْمِ الدِّينِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
أَهْدَنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرُ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

Súratul Āsri

1- Na AL Āsri (wonquuná Láasari)
 2- ɪrúu báawéní we asáara dá.

3- Fáasé wembá báalá tumé kifená
 (asáaná Tindú dé lam), bıka baqı
 qamá tóm na tóovonum qı́kí, na
 kıdé fúu, bıka baqı qamá tóm na
 suuru qı́ Iswó dé fúulé dá, na suuru
 qı́ zunubiwá dé yelí, na suuru qı́
 anqulnyá dé qáazítıwá rɔ...

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ

إِنَّ الْإِنْسَنَ لَفِي خُسْرٍ

إِلَّا الَّذِينَ إِمْنَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّابَرِ

Súratul Humaza

1- ınázuré yá azába wáagba káawarj
 wanwarí ırawu wáazandá na ızırı
 mılısı ılé rɔ, yá na niiká wulí, a ıwɔrj
 na tóm tum.

2- wéení wéediizi qı́cole bıka ıkalakı.

3- wanlam tamó sı ıdé qı́cole wen yelí
 ıwalı anqulnya dá.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيَلْ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَدَهُ

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ

- 4- Tamó wanlamkí ná teké sibulá,
bendem bɔlɔy azába kinnuudi báawé
ná dá.
- 5- Áa wulí ku nya we ge hutwama.
- 6- Iswó dé nimini ge bendéeziyi.
- 7- Wéení wendé halí itala wembé
dá, ibala ifu wembé rɔ.
- 8- Nimini imú idí bɔrɔ ge báana lé,
danwanasi ruŋe tó, yáalínaqé fey .
- 9- Babázi dá ná kpangbarasi,
boyóoziwé bataná nimini dé
danwanasi siwe mbarimbári ná dá.

كَلَّا لِيُنْبَدِّئَ فِي الْحُطْمَةِ ^٤

وَمَا أَدْرِنَكَ مَا الْحُطْمَةُ ^٥

نَارُ اللَّهِ الْمُوْقَدَةُ ^٦

أُلَّى تَطْلِعُ عَلَى أَلْأَفْعَدَةِ ^٧

إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مَوْصَدَةٌ ^٨

فِي عَمَدٍ شَمَدَدِمٍ ^٩

Súratul Fiil

- 1- Ndana nñjní Nyadúu wáalaná
tuuni díná ná?
- 2- A bigé, idabisiná bedé
kidáavéniti bɔɔvɔkítí ná titéé ?
- 3- Nge wéegedisi bɔrɔ simsi sivó
qamá zamó zamó súlí apu farandí

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَّمْ تَرَكِيفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ^١

أَلَّمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ^٢

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ^٣

4- Sunló we dígbendé dé buysi
bɔcwósi na jahannama dé nimini.

5- Ngé wáabisinawé nyazí nyúndí
dáaba wɔndɔwu inuudí ika buló
yém.

تَرْمِيمُهُمْ بِحَجَارَةٍ مِّنْ سِجِيلٍ

فَعَاهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ

Súratul Kuraych (Kuraysh)

1-Kuraysiwá dé líndí báamalatı ná
rɔ, yá dóomí babuzı banlí bıka
bɔwé láakári finí dá.

2- Bedé líndí tún báamalatı ná gé
boqé bomboqéde yólima dá Yemén,
na lunguré dá Cháam (Sháam),
báalege báadala bɔndɔcziwé sı
baná bulé Iswó wáazí idé qáa
(Kába) jó.

3- Bulé ná bédí qáa kana Kadúv
(Kába) yomti balay bɔwutá.

4- Wéení wéedjiziwé na boqé lééní
báamalasi badı ná, itéwe nyccısı
doninzı sunvunlanwé ná, náanı gé
wáaduluwé bına bıdé nıbáni
lééní, ngé wéebewé láakári kusí.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا يَلِفُ قُرَيْشٌ

إِلَّا لِفِهِمْ رِحْلَةُ السِّتَّاءِ وَالصَّيْفِ

فَلَيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ

الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ

خَوْفٍ

Súratul Má ūn

- 1- A bígé, Nyonlosi wéení wɔnjɔclí fuvdí na ferítí sum wóró ná?
- 2- A Nyáajáyí sì undılıy, unábülé wéení wembem sulombú idé báa wenkí iwɔnakí tiibí dá, (dó bújó ná láarubuwá wembé aláa na biya kumuusi tiibí dí ge).
- 3- Bıka ıdanqú sɔclım iwembiré dá kedérısı dé calí, canfaná ıdu náari bıdé lam.
- 4- unázıré yá azába wáagba ıswózéráa nabere.
- 5- Wembá banlızí láakári będę ıswósédi rɔ hali kıdę alwátı ıcezí.
- 6- Wembá banwulí baraná będę ıswósédi a béezéti, yá badıme kifená riŋe a báalaye qoomí basawę.
- 7- Bıka bembem qáane dá kpıná céerim, nyazí: bósiyá, gbegidi..., na wembí bıdaboozı bębę, nyazí: lım na dɔm, na bılé bıdaká...

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ أَرْءَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْدِينِ

۲ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتَمَ

۳ وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ

۴ فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّيْكَ

۵ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

۶ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ

۷ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ

Súratul Kawšar

1- Ðó Ðáalana nya kujccwu
Al kawšara (buwá gé aljanna dá
Iswó wáalake dójomí iþccziná ké
idé Ketiri (s.a.i.) na idé al umma).
2- Séeswó (tilasındı nuvówu na
idáwu) njele Nyadúu.
3- Nyáaná wéení wənzəmnya ná
ilé ıgutolúu sı ikuuliná, izum wɔró
náari fey sı itcczi irç.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأْنْحِرْ

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْرَؤُ

Súratul Káfiruun

(Kureysiwa wáazum basulu Tindú
sı bata nőo banay balá bedé lızası
bɔwutá buní, na buní boyoozi baruñe
balá Iswó bɔwutá, ngé Iswó wáaquy
sı ujmatiwe tombiya cemba):
1- Tɔ sı minyó káfiriwá.
2- Madan lam bɔwutá mide lızası
munlamsı bɔwutá ná.
3-Bilé gé mideké sı ilá bɔwutá lé dá
mizuñé dɔ ná, wembí manlambi
bɔwutá ná.
4- Bilé gé medeké sı ma lá wembí
mínlabi bɔwutá ná bízandá sám.
5- Bilé gé mícáa sı ilá wembí
manlambi bɔwutá ná.
6- A mílá yaraða na mide aqjini ,
máalá yaraða na mangı, bilé ná
báawé ısunna idengi.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَأَيُّهَا الْكَافِرُونَ

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ

وَلَا أَنْتُمْ عَبِيدُونَ مَا أَعْبُدُ

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ

وَلَا أَنْتُمْ عَبِيدُونَ مَا أَعْبُدُ

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ

Súratun Naswri

1- A bígé Iswó dé léeđi wɔɔgɔnì nya nbaqáaná rɔ, na téediisi dé tulú, na ađiini dé súvdı ıráa wembé dá, (cé, Maka dé tulú ge banwulí).

2- Nge nyáaná ıráa wanzú áđiini dá zamó zamó.

3- Bılé ná, cetü Nyadúu na idé sam dóomí idé wáagılısunya nbaqáaná rɔ, bıka iwulinya ıráa dé áđiini dá súvdı zamó zamó na yáásı wenkí dá ndaquna ná, bıka nzuluyı Nyedé zunubiwá dé cém, dóomí ıgé tuubá Múvrú ge idé yomá jó, a badá náari wáalá tuubá ısluyı cém.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرًا لِلَّهِ وَالْفَتْحُ

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ

اللَّهِ أَفَوَاجَأَ

فَسَيِّدُ الْمُحَمَّدِ رَبِّكَ وَأَسْتَعْفِرُهُ إِنَّهُ

كَانَ تَوَابًا

Súratul Masađi

1- Abu lahabı nüzı léénı wáalá halaka nge bílá asáara, bıka idituŋa wáalá halaka, (Abu lahabı ımú Andebi (s.a.i.) ıjáa qawálı ge ıgé, ıyıđe ge: Abdul üzzá).

2- Đoole wéediizikı, na riibawá wáagbá ıkpatı yam na mü dá ná tetey Iswó dé azába sátı wenkí kígɔnıy ná.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّعَ يَدَآ أَيِّ لَهَبٍ وَتَبَّ

مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ

3- Wanzú nimini wendé ná dá
 bide ıdɔnúu ruŋe, jahannama dέ
 nimini nbilé.
 4- Bılé gέ ıqeeelú Ummu Jamiil qáazí
 sɔwasɔwanzı súvrú, ıdımere
 wanvun lande ná nbilé, nuvówú
 ge wɔngɔnási ılc Anđebi (s.a.i.)
 dέ nıbáwu dá si bisçyi.
 5- ılowu dá nibiiré béeviliqé ná gέ
 sibađu, bekéená ıdέ zinnáriya
 kejiya, dóomí wóoquuná itını si:
 umú wayam igejiya kem, bıka iyó
 keliidé ruŋe ılaná Anđebi
 kıdávéniti.

سَيَصْلِنَ نَارًا ذَاتَ هَبٍ

وَأَمْرَاتُهُ، حَمَالَةَ الْحَطَبِ

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّنْ مَسَدٍ

Súratul Ikhlásw

(Kureysiwa wáazum bɔbɔɔzı
 Anđebi si itiwe Iswó dέ wulé,
 ıdamána wé? (nyazí lurú dá), ngé
 súura cengi wéedí, kınwulí si:
 a mumbɔɔzı balamí bayana áa gέ
 Iswó kέ ?

1- Tɔ si inábilé Iswó Iriké Kolon
 naburu fey biyóozénay.
 2- Iswó Wéení wóozuliki ıdέ cɔwure
 dá, wáadalá ıdέ ɖɔzıtı dá..., Wéení
 iyó gέ báawé dέ bukátawá sím
 kabáana.

3- ıda luru, ngú bada luruyı .
 4-Bıka bıdan lam náari ıkpárınay,
 yá ılíyı, yá iyóozinayı ıdέ sifawá yá
 ıdέ qarıtı dá.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

اللَّهُ الصَّمَدُ

لَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ

وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ

Súvratul Falaq

- 1- Tɔ sı manzvlú siirá Alfalaq dúu jú. (Alfalaq ge: qənyem asubá dá).
- 2- Na haliita rıŋe wáalakı ná dέ kidáavéniti.
- 3- Na nuvówu dá kidáavéniti rıŋe a kiiyu, (qóomí nuvówu dá ge kidáavéniti rıŋe wanlí asu), nge báawulı sı: (Gásiki): Wuló gé banduná a káazalá, nge bccdó sı: (Gásiki): qóm dέ sccdı a wéenyesı trúu.
- 4- Na aláa sihiri dıná, na będέ akaqıwá dá ndcclumá fuzú dέ kidáavéniti.
- 5- Na hasađa dú dέ kidáavéniti a wáalá hasađa. (hasađa ge: kɔdqy lam sı niima Iswó wáalakı wéení banlanjı hasađa kırı ná dέ teləm).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْأَعْقَدِ

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

Súvratun Náás

- 1- Tɔ sı manzvlú siirá ıráá Dúu jó.
- 2- ıráá dέ Kowuró.
- 3- ıráá dέ bɔwutá Dúu bendjiiy yomti ná.
- 4- Na agalagaladú dέ kidáavéniti (inábilé siitáni), wéení a ırvú wáayá Iswó dέ Yıqę wangbá ıdı ge ıtelém iwembiré dá, amá a bigé ıdan yáa Iswó dέ Yıqę, wenveredı ge ılé iwembiré dá qóomí wóoyú dídáare sı ımalá.
- 5- Wéení wandú agalagala lam ıráá wembé dá.
- 6- Arziiniwá dá na ıráá dá.
(siitáni dέ agalagala lam ge: wandú wembiré dá fuudı bıdakazó ná lam, bıka walamıytı adó; la, bıdanlam naburu, náari tanná nyá, nabere dəndı wéejezí dý)...
(amá ırvú dέ agalagala lam ge: wɔngɔninya ge ıgę nyá tɔmdasırú, wamwulínya sı wanní nyɔgvnyɔm, bıka ıtelésinya nıbáwu kifengi rɔ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْنَّاسِ ١

مَلِكِ الْنَّاسِ ٢

إِلَهِ الْنَّاسِ ٣

مِنْ شَرِّ الْوَسَوَاسِ الْخَنَّاسِ ٤

أَلَّذِي يُوَسِّعُ فِي صُدُورِ

الْنَّاسِ ٥

مِنَ الْجِنَّةِ وَالْنَّاسِ ٦

شَرْحٌ

شُروطِ قَبْولِ الْعِبَادَاتِ

Mará wéená arč bamúu
bɔwutawá ná dέ yáazitı

أَخْيِ الْمُسْلِمِ وَأَخْتِي الْمُسْلِمَةُ ! اعْلَمُ أَنَّ الْعِبَادَاتِ الْمَشْرُوعَةِ لَا تُقْبَلُ مِنَ الْعَبْدِ إِلَّا

بِشَرْطَيْنِ اثْنَيْنِ :

1 - الْإِخْلَاصُ لِلَّهِ

أَيْ : أَنْ تُخْلِصَ لِلَّهِ الْعِبَادَةَ وَلَا تَعْبُدَ إِلَّاهًا آخَرَ ، وَلَا تُرِي عِبَادَتَكَ لِغَيْرِ اللَّهِ .

2 - مُتَابَعَةُ الرَّسُولِ (عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ)

أَيْ : أَنْ تَكُونَ عِبَادَتَكَ مُوافِقَةً لِسُنْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ .

Mogóbu abálúu, na Mogóbu alúu! tılı́ sı bɔwutáwá qedé aqjini dá Iswó wáaqvdá tı lam ná, badammútı yom jú fáasé na mará náale rɔ:

1- Iswó sunná Iriké bɔwutá dá: (kılé gę) :

Njeti nyowembiré sáti wenkí nyalam bɔwutá ná nlızı:

- Náari dęyı tasıná bɔwutá lam dá, lam na wulí,
lam na féerim, na nyadı ná.

2- Iswó dę Ketiri (s.a.i.) dę fúule: (ıdę fúule ge) :

- Ngbelémnayı lam (bɔwutá báwenkí dá)
- Nlaná ıdę sunna tımere .

Wembí bimbem bɔwutá
dé műu ná dá:

مِمَّا يَمْنَعُ قَبُولَ الْعِبَادَاتِ

- Náari yóoziná Iswó ıdé bɔwutá dá: Biyele ná bɔwutá ruje maluwandı dá adé yom wáalakı bıka won yóoziná Iswó ıdúu wáalayı haliita ná, náari qaban haliita dá, kúbısı chirk (shirk) Iswó tammú bılé bıdé bɔwutá, Ədadúu wɔɔdá haqiiši quqsii dá:

قال تعالى في حديث قدسي: "أَنَا أَغْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشُّرُكِ مَنْ عَمِلَ عَمَلاً أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرَكْهُ". [مسلم: 2985]

Mó Máagılıná, Manáabilé Wéení wɔɔmó ıdı (madan lam náari dé bukáta) wembá bon yóoziná ma ná badá, mıdá wéení wáalá tımere naqırı (maluwandı dá) nge wóoyózinamá bıdá náari qaban ná, men yeliyi na ılé.

Wembí qıdq bimbém bɔwutá műu Iswó jó ná dá gé:

- Léédı cáádı bıdekéná Iswó jó: kpóo nmı bití solí, na aloobá, na kudım, na naburu dé nıdáare sarı cáádı yá musiiba, bılé gé arzikí cáádı yá aláfiya yá téewu yá lurúu, adé yom wéewiiná náari qabam tına tıdá, yá tıdé taká... Iswó báasí, nyazí walıwá ıdé náa dá, yá ısıdá, yá lızası, yá cajáaná, na bılé bıdaká... wembí bıdambızı bifızı bıdı canfana bifızı náari, ıtılı sı wáadasıná Iswó yom náari qabam cáádı dá, bılé bimbém ıdé bɔwutá wanlamkı Iswó ná műu, ıswı́sedi gé bigé, yá nıçzı fıkıtı, yá zakáa, yá saró lam, yá hajji, qóomí a yom wéedéezi ına sı náari wangú ıdé bukáta tına tıdá Iswó báasí, wáalá budú bɔwutá iyele ıdú Tıtıňa, Iswó có bolini na ıdé tımere wáalađe ná.

Túlí sī: adá náari dē bukáta kú we yom náari núzí dá, iden yelí ıdī wangú nabere dəndí, bıka ımú ıveyna naburu, ée ıruú wanvá wembí ıwɔnábı ná gé, bukáta wenkí nyanjáadı kıdē sım yom jı ná, Iswó dē yaraqá fey ıdē qabárawá dá; sihiridú ge ıgé, yá tıwu, yá tubudú, wiina Nyadúu gabáqiyá wenwelesinya, bıka wuliy sī nyegé ıdē yom kifení nyeedéziy wɔnzɔolínya, Tındú (s.a.i.) wɔɔdó:

قالَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ : " إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ وَإِذَا اسْتَعْنَتْ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ "

A sī nzulu, sulu Iswó, a sıná ge nyanjádı naburu rɔ cáakı Iswó jı.

- Tıwu dē qéezí, bılé ge liidedɔɔza yáazıráa, na kanyuña manráá, na tubu dıná ban lam ıráá qabárawá na sihiriwá: belémú banlızí ıráá Iswó dē sınná dá Iriké, tılkı tırıñe siitáni dē telesi ge bigé izçolé iyú wɔmbá sıbatasınay Iswó dē báaná dá, Andebi (s.a.i.) wɔɔdó:

قالَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ : " مَنْ أَتَى عَرَافًا أَوْ كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ إِمَّا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ إِمَّا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ . "

Wéení wóobó kanyuña manrú jı, yá liidedɔɔza yáazırú jı, yá tıwu jı, nge wéedéziy wembí wáanımatıy ná, tóovonum wóçjólı wembí bęegedisi Tındú Muhammađ (s.a.i.) rɔ.

Mogóobú maluwanni: A nyóçjólı wembí Iswó wéegedisi ıdē Tındú rɔ, bıná tındıdı na Alkur áni Girimangı kına wenkí kıdá Iswó wáawulıdá bıwutá wenkí wáaládá yaraqa lam ná, bıwutá wenkí ge nyandıuná sī Iswó ımunyakı nyɔjı, abısábiné nyɔnjólı wembí bıruñe wéegidisibı ıdē Tındú (s.a.i.) rɔ ná? cé, gé adjini dē níídı, bigé sóocí gé wéení Iswó wáavvuzı iceleyı ná jı, Iswó ifuvuzı níídı kifendi iceledá.

Tóovonum bígcóni Tündú dέ ηmaturé dá qídq:

وَقَدْ صَحَّ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ : " مَنْ أَتَى عَرَافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ مُّمَّا تُقْبَلُ لَهُ صَلَاةً أَرْبَعِينَ لَيْلَةً " .

Wéení wóobó tıwu kanyıŋa manrú jó nge wɔɔbózıy natırı rɔ ná, badammú ıswósédi nakırı iýj nuvóoni néele.

- Anqebi (s.a.i.) dέ sunna yelí bɔwutá lam dá:

A maluwanní wéeyele Anqebi kpələmná Iswó dέ bɔwutá báwenkí dá wáalá asáara dú, qóomí qedé adjini dέ yáalínaqe kέ nabule ge:

1- Alkur áni, 2- Tündú Muhammađ (s.a.i.) dέ sunna.

Bıdanlam nvu Alkur áni ıyele sunna bıka nyedé adjini ıswızı.

Na Anqebi ge sunna ge Iswó wóozulukiná ıdέ adjini ılaqákı yaraqá: Iswó Káagılıya wɔɔdá:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَمَنْ يُطِعَ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ وَالصَّدِيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسْنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴾ [النساء: ٦٩]

Bıka wéeni ıruŋe sı ifu Iswó na ıdέ Ketiri ná, belémú badasééná naku wembá Iswó wáaqı ıdέ niimá bɔrɔ Anqebiwá dá, na qéezıtı dıná beedézi Tündüná ná dá, na wembá báazı adjini dέ nıbawu dá, na Iswó dέ yomá kifená, belémú bɔɔnyózııná fúule qondure dá. (Iswó ıdu qá badá, na qɔgɔcná na qajáaná).

Tilí sī: Tindú wáawulí adjini ge qeydey nná wembí Iswó wóozolí ná, biiyele wóozuluki adjini kím bika ıdé Ketiri (s.a.i.) we wéezúu dá, ngé wóozuluki ıdé niima ırc ına ıdé swahábiwá, (bulé gé niima kún kídüné wembá sibekpelemná Tindú bəqəkí adjini kím halı alciyóma ısim), ngé Iswó wáalá yaraqá sī Islám wenkí wáawulí ná ké adjini ıjó, nakı ge sī ifere ná ıdé Tindú dē al umma, Iswó wóodó:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ إِلَيْكُمْ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَّتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ ﴾ [المائدة: ٣] دِينَا

Sinje mózulukimí mídé adjini, ngé móozulukı muró medé niima, bika máalámí yaraqá Islám adjini.

Đadú dē yaraqá cé wanwulí sī wembí Andebi na ıdé saħábiwá qəkéena ná sáti kím áaya cengi wéegedi ná ge wáalá yaraqá sī adjini; qóomí Andebi talí ıdúu dē wembí wáaquyı lam ná wɔró, ngú ıdamusı naburu bídá, bürüŋe wáawulí ıfəndüná bovóoyı ná. Bika tilí sī: nyedé qéeziti sī Andebi Muħammaq (s.a.i.) ké Iswó dē Ketiri yóozéna qóole:

- 1- ıdé fúúle wembí wáadubı lam ná dá.
 - 2- Bédéeziy láabáru wenkí wáavakı ná dá.
 - 3- Balaná bolini na wembí wéebəbı, yá wáalá heyfá na bídé lam.
 - 4- Bakalá Iswó bəwutá fáasé wembí wáawulibı ısi sī bılé gé bala.
- Bidanlam ırvu dē adjini isuluki bídékéna Andebi dē sunna fúu, Iswó ılaqá kujçowu ıdé Tindú dē sunna fúu.

éé cíkó bívó yaraqá bamu, wɔnanya anfáanı bıkılı tanlamma yem bá bívqdú, bıka adjini tituha, nzúu Iswó dέ yaraqá dá gέ banjánadá. Bılé gέ Đadú wáawulı nıbáwu wenkí bılbózı qıdqıki na tóovonum náanı ná qılsú ıdέ yaraqá dá adé qáazím sı qızócléyi: Iswó wɔodá:

قالَ تَعَالَى : ﴿ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحِبِّبُكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبُكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ ﴾

رَحِيمٌ [آل عمران: ٣١]

Tı sı adé mızcołé Iswó (na tóovonum) ivu mó, (a mívuma) Iswó wɔnzcołumí (ıdumí ıdέ yaraqá dá), na ıcémí bıka ıfızi mıdέ zunubiwá, bıka Iswó ké Cemqú gέ Kunyomnırú.

Tındú (s.a.i.) dέ al umma wɔró fúu wembéem bedé tóovonum qıdkı yá bedéki yelí, na ıdéewé soçlím sı bıdkı tóovonum qıdáare na batılnay qabata alciyóma wure Iswó dέ yaraqá dá, na ıdέ sunna dέ qıdáare wulú adjini dá, na nyem wenyem siitáni dέ nibeyisi wendelésinası al umma ná, qóomí bulémú bıkakçııı twɔrý biyú ıdέ al umma nyazí wembí biiyú al umma kaqándı (Yahuuđuwá na Nasáarawá), Siitáni wéedelésıwe ılızıwe tóovonum rı, bıdkııná natırı bıka bębęena sı adjini bedé Tındıńá wáawulı ná ge bıdkéená, bıdé nıdáare nıı wéeyelená Tındú (s.a.i.) wannarı ıdέ al umma dέ láakarı na tombú céení:

قالَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ : " مَنْ عَمِلَ عَمَلاً لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا هَذَا فَهُوَ رَدٌّ " .

Mıdá wéení ırıŋe wáalá tımere naqırı wandıvná qe sı adjini, adé wembí mɔwı bıdá ná fey ıdımere qım qırcı, banbısná qe bıyıtyı.